

Visiems savo skaityto-
jams linkime linksmų
Kalėdų Švenčių!
"Lietuvos" Red. ir Išeist.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Pereitos subatos dieną Peter-
burgo kariskame teisme pasibaigė
byla išvaikytosios antrosios
dumos atstovų socializmo partijos.
Buvo 18 atstovų, bet
svarbiausias iš jų, atstovai lat-
vių darbininkų Ozelui pasisekė
išdukti iš caro budelių nagų.
Byla sumyta traukėsi gana il-
gai, nusprendimas liko išduo-
tas tik pereitos subatos dieną.
Vieni žmonių rinkti dūmų juos
reikalavo ginti atstovai caro tei-
smo likosi pasmerkti penkiems
metams prie sunkių darbų Si-
berijos kasyklose, kiti dviem
metams, dar kiti išstėmimo vi-
sam amžiu į Siberiją, o vos 3
išstėminti.

Teip, mat, caro valdžia elgiasi
su žmonių rinktais atstovais.
Čia reikia paaiskinti, jog antro-
je dūmų Stolypin nuo leidimo
ir reikalavo leidimo suareštuoti
visus socialistus dūmų atstovus,
o kad dūma tokio leidimo
ne davė, taras ją išvaikė ir tuos
dūmų atstovus be leidimo su-
areštavo, tik dviem pasisekė
pabėgti į užrubežius. Svarbiau-
sias valdžios akys nusidėjėlis,
latvių darbininkų atstovas Ozel,
kurį gal būtų teismas pasmerkęs
mirtin, dabar yra Amerikoje.

Kituose kraštuose, kur yra
nors šešėlis konstitucijinės rė-
dos, net Prūsijoje, kur rinkimų
tvarka teip jau netikusi kaip ir
Maskolijoje, nieko panašaus atsi-
tiki negalėtų. Visuose konsti-
tucijiniuose kraštuose žmonių
rinkti atstovai nepaliečiami, jei-
gu nors vieną valdžia drystų
sumti, prieš save sukeltų kras-
to gyventojus. Parlamentuose,
kaip juos ne vadinti, susirenka
atstovai visokių partijų, žmones
visokių nuomonių. Parlamentai
yra tai vieta, kur laisvai žmonių
atstovai per visokių nuomonių
kritiką per savo valdžios darbus,
išreiškia rinkėjų geisimus ir tas
visur gerus vaisius išduoda, nes
visopušiškai kritika reikalinga.

Visiems teismo nubaustiems
antrosios dūmų atstovams net
jų apkaltintojas nieko kito už-
mesti negalėjo, kaip vien tai,
kad jie stengėsi išvesti caro
valdžią ir jos vietoj Maskolijoje
įvesti respublikonišką rėdą. Bet
žmonės visur stengiasi pagerinti
krašto rėdą ir ne tik stengiasi,
bet tą daryti laiko savo pareiga.
Užtai vienok kitur teismai žmo-
nių atstovų ne drysta bausti.

Išėjus Amerikos, kur parla-
mento, vadinamo kongresu, at-
stovai yra vien dviem mažai sa-
vo siekiuose besiskiriančių par-
tijų, visur parlamentuose yra
atstovai partijų atvirai besiprie-
šinanti visi višpatuojantiems
tvarkai ir besistengiantiems tokią
tvarką, kokią laiko negera, iš-
griauti, bet užtai ne jokia val-
džia ne drysta atstovų areštuoti,
nesikreipia į parlamentą reika-
laudama leidimo areštuoti, nes
gerai žino, jog parlamentas, nors
susidėjęs iš reakcionierių, tokio
leidimo ne duos, nes jeigu duo-
tų, tuojuos nustotų įtekmės ant
žmonių, rinkusių atstovus. An-
tai Prancūzija yra respublika,
bet jos parlamente yra atstovai
monarchistų partijos, kurie dar-
buojasi, kaip gali, stengiasi Pra-
ncūzijoje įvesti monarchiją. Vi-
nų kartą Prancūzijos parlamente
monarchistų atstovas drožė į
ausį karės ministrui ir užtai
nieks jo teismam paduoti ne drys-
to, priešingai — karės minis-
teris turėjo pasitraukti nuo vie-
tos. Italijoje, Ispanijoje, nors abu-
du kraštai turi monarchišką rė-
dą, bet parlamentuose yra atsto-
vai respublikoniškų partijų, besis-
tengianti išgriauti monarchiją
ir įvesti respublikonišką rėdą.
Su tuom visai nesilepia, tą
išreiškia atvirai, bet valdžia
ne drysta jų teismam paduoti ir

bausti. Jeigu kitur teip elgtusi
kaip Maskolijoje, tai antai Ame-
rikos respublikoniškosios parti-
jos atstovus kongrese ir senate
atseity teismam paduoti, nes tui-
tos partijos ir tai įtekmėn-
giausias, atstovai taiso
dirvą įvedimui Amerikoje mo-
narchijos su imperatorium sė-
dinčiu ant sosto, vietoj žmonių
balsais renkamo prezidento.

16 d. gruodžio policija užpuo-
lė redakciją, kairiųjų partijos
laikraščio "Sevodnia" ir suareš-
tavo visus redakcijos sanarius ir
spaustuvės darbininkus. Jie
visi apkaltinti spaudinime revo-
lucijoniškų raštų savo spau-
stuvėje. Laikė kratos ištikro re-
dakcijos ruimuose rado diktai
revolucijoniškų raštų.

Kariškioje teismai darbuojasi
toliau, siūnia vis daug žmonių
ant kartvųjų už norą ištraukti
kraštą iš nelaimės, iš netikusio
caro valdžios pančių, kuri visą,
gausiai gamtos apdovanotą, Mas-
koliją stumia vis į didesnį vargą.
Pereitą sanvaitę Peterburgo,
Rygos ir Maskvos kariškioje
teismai vėl kelias ypatus pasiun-
tė ant kartvųjų. Maskvoj mir-
tin pasmerkta moteris metusi
bombą į Maskvos general - gu-
bernatoriaus Gerschellmano, nors
tos pačios bombos, kuri Ger-
schellmaną ne pasiekė, likosi ji
mirtinai sužeista.

Izdo ministeris jau pranešė
dumai, jog uždengimui neprie-
teklaus atnešančių metų reikės
apie 100 milijonų dolerių. Tą
izdo nepriteikę gali uždengti
vien paskola. Kad paskolą už-
girs dabartinė randui prilanki
duma, nieks Maskolijoje ne abe-
joja, klausimas tik, ar užrube-
žių bankininkai skolos carui ran-
dai pinigų, ar pasiganėdys už-
gyrimo tokios dūmos, kuri ne-
turi žmonių pritarimo ypač da-
bar, kada visur pinigų stokuoja?
Buvo jau atsitikimai ir tai daug
geresniuose laikuose, kada caro
izdas mažai dar skolų turėjo, o
nieks Maskolijai skolinti ne no-
rėjo. Buvo tai laike karės su
Turkija 1877 metuose. Karės
vedimui reikalingi buvo pinigai,
vertė maskoliškų rublių nupuolė
užrubežiuose netoli iki pusės.
Maskolijos rando agentai apke-
liavo visus turinčius atlie-
kamų pinigų kraštus ir meldė
paskolinti 100 milijonų rublių,
bet pinigų niekur negavo, vien
Hollandijos bankininkai pasiūlė
25 milijonus. Atėjo tasyk pas-
kolą leisti namieje. Dabar vie-
nok namieje pinigų negaus, nes
jų nėra, maskoliškioje piniguo-
čiai savo pinigus perkėlė į užru-
bežių bankus, nes viešpatuojant
netarkai, bijosi juos namieje
laikyti, rando, ne gavęs pasko-
los svetur, gal bandytų su prie-
varta juos iš bankų paimti. Jau
pirmą reakcionierių laikraščiai
ne kartą tokias rodas randui da-
vinėjo.

AUSTRIJA.

Austrijos cecorius, kurio mir-
ties su baime laukė visoj Euro-
poj, su visu nuo savo ligos pa-
sitaisė ir dabar su visu sveikas.
Dabar visi Austriją sudedanti
kraštai rengia iškilmingą ap-
pūtimą, kokią laiko negera, iš-
griauti, bet užtai ne jokia val-
džia ne drysta atstovų areštuoti,
nesikreipia į parlamentą reika-
laudama leidimo areštuoti, nes
gerai žino, jog parlamentas, nors
susidėjęs iš reakcionierių, tokio
leidimo ne duos, nes jeigu duo-
tų, tuojuos nustotų įtekmės ant
žmonių, rinkusių atstovus. An-
tai Prancūzija yra respublika,
bet jos parlamente yra atstovai
monarchistų partijos, kurie dar-
buojasi, kaip gali, stengiasi Pra-
ncūzijoje įvesti monarchiją. Vi-
nų kartą Prancūzijos parlamente
monarchistų atstovas drožė į
ausį karės ministrui ir užtai
nieks jo teismam paduoti ne drys-
to, priešingai — karės minis-
teris turėjo pasitraukti nuo vie-
tos. Italijoje, Ispanijoje, nors abu-
du kraštai turi monarchišką rė-
dą, bet parlamentuose yra atsto-
vai respublikoniškų partijų, besis-
tengianti išgriauti monarchiją
ir įvesti respublikonišką rėdą.
Su tuom visai nesilepia, tą
išreiškia atvirai, bet valdžia
ne drysta jų teismam paduoti ir

Austrijos lenkai dar kelia vis
neprilankias Vokietijai demon-
stracijas, Galicijos lenkai pradė-
jo boycotuoti Vokietijos išdir-
binius: nieks tokių išdirbinių ne-
perka, o jų visgi į Galiciją kas
metai eidavo už kelis milijonus
markių. Tą, žinoma, turės pa-
justi Vokietijos fabrikantai.

16 d. gruodžio Austrijos parla-
mente užgimė smarkios muš-
tynės tarp rusiškų pasiuntinių
ir kriksčioniškų socialistų. Ru-
sinai ant savo priešų šoko su
pagalais, o tie užpuolimą atrė-
mė besigindami kėdėmis. Tulas
skaitlius parlamento pasiuntinių
tapo prie to sužeistų.

PRUSAI.

Prusų rando, dėl atmetimo
komisijos jo gumanymo, kad bu-

ty kolonizacijos komisijai dalei
sta priverstinai, su izdo pagelba,
išpirti žemę nuo lenkų, ne at-
siėmė savo užsimanymo atgal,
bet perdirbė jį teip, kaip komi-
sija reikalavo, vėl paduos jį už-
tvirtinimui Prusų seimo. Mat
komisijos sanariai pabugo, kad
randa, gavęs sykį seimo prita-
rimą priverstinai išpirti žemę
nuo sau nepatinkančių ypatų,
iš to nesinaudotų visuose Pru-
suose. Kita priežastis komisi-
jos nepritarimo rando sumany-
mui buvo tai, kad jis žemės iš-
pirkimui reikalavo 400 milijonų
markių. Dabar randa, perdir-
bo savo sumanyimą teip, kad
jis reikalauja vien priverstinio
išpirkimo žemės plotų nuo lenkų
dviejuose Poznanijos provincij-
jos apskrčiuose ir viename Va-
kariųjų Prusų; kreditą gi tam
tikslui sumažino iki 260 milijonų
markių. Dabar, kaip mano, ran-
do sumanyimą seimas priims, jis
nuo seimo išgaus gėdiziamą re-
dimą ir reikalingus tam tikslui
pinigus. Taigi šiūm kartą Pru-
sų rando sumanyimas Prusų Lie-
tuvos nesiekia, prieš lietuvius
randa jo vartoti negali.

IS VATICANO.

Vatikanu vadina popiežiaus
dvarą, nes Vatikanu vadina si-
rumas, kuriame Ryme popiežius
gyvena. 16 d. gruodžio popie-
žius atlaikė paslapta konsistorij-
je ir paskyrė naujus kardinolus —
du italijonų ir du prancūzų.
Popiežius laikė kalbą, kurioje
skundėsi, jog katalikiškoji baž-
nyčia persekuojama atvirų ir pa-
slaptų priešininkų, buk jos ties-
sas kojomis minioja net tie, ku-
rių pareigą ją apginti. Rugiojo
ant laikraščius, kurie visokias
tautas siūdo ant katalikiškosios
bažnyčios perėdinto. Rugiojo
ant ty augstas užimančių vietas
kunigų, kurie kritikuoja ir pei-
kia popiežiaus padavėjimus.

SIAURINĖ AFRIKA.

Pereitą sanvaitę aplinkinėse
Rabat buvo keli žymesni susi-
rėmimai tarp besivaržančių Mo-
rokko sostą brolių — Mulai
Hafigo ir Abdel Aziso. Vieną
dieną kereiviai Abdel Aziso li-
kosi sumuštai, bet kitą kartą vėl
stojanti Abdel Aziso pusę mau-
rų giminė Straghna sumušė pa-
jiegas Mulai Hafigo. Sumuštus
Mulai Hafig turėjo pasitraukti
į pietus nuo miesto Morokko;
jo kereiviai apledo ir uostą
Sasi, kurią užėmė Abdel Aziso
kareiviai.

Netoli Ainsa, Algierijoje, Busi
arabų giminė užpuolė ant dalies
prancūziškos kariūmenės, bet
prancūzai užpuolimą atmušė.
Paskui jie išgriovė miestą Ainsa
ir kelis kaimus išdegino. Su-
siremime 18 prancūziškų karei-
vių tapo sužeistų.

IS LIETUVOS.

IS VILNIAUS.

General - gubernatorius buvo
nubaudęs "V. Z." redaktorius
300 už straipsnį "Apie vyskup-
Roppo pašalinimą". Dabar
basmė liko sumažinta iki 100
rub.

Jau nuo pavasario Vilniuje
yra augstesnioji muzikos mo-
kykla — Konservatorija, įsteig-
ta ir prižiuriama prof. Jakubovs-
kio. Vilniaus Konservatorijos
programa ta pati, ką ir valdžios
Konservatorijos Petrapilėje. Sun-
ku, žinoma, vienam žmogui iš-
karto gerai pastatyti tokį daly-
ką, kaip Konservatorija. Ta-
čiau šįmet Konservatorijon p.
Jakubovskio pakviesti geri pro-
fesorai, kaip p. Vytautas Sa-
niavskis. Vienos operos artistas
— dainavimo profesorius; p.
Vanda Bohuševičiūtė — Smui-
ko, p. Lešcė — Radolinskienė —
fortepijono, p. Sinickis — teori-
jos ir kiti kiti, kurie, reikia ti-
kėti, moksle trumpu laiku pa-
statyti Vilniaus Konservatoriją
ant atakantios papedės. Vijo-
lenčelis profesoriumi buvo pa-
kviestas garsus violenčelistas p.

Kinkulkin, bet jam atsisakius,
violončelis profesorius vieta
likti tuo tarpu neužimta. Pir-
menybę turėsią baigusieji už-
sienių Konservatorijas. Vil-
niaus Konservatorijoje mokina-
si dabar — kiek žinome — trys lie-
tuviai, kurių vienas, p. Lopatto,
ruošia dabar "savitarpiečių"
chorą prie busimųjų neužilgo
lietuvų vakarų.

Miesto valdyba jau sustatė
išlaidų ir pelno sąmatą (biudžet-
tą) 1908 metams; sąmata sie-
kianti milijono trijų dešimčių
tūkstančių rublių.

Svietimo ministeris pranešė
Vilniaus mokslo apskrčio glo-
bėjui, kad išgudant mokyklose
vokiečių kalbą, vokieškosios ra-
dės privalo būti pakeistos loty-
niškosios.

Tulą laiką Vilniuje ėjo rusų
juodasimčių sąvaitinis laikraštis
"Morskaja Volna". Išėjo iš viso
apie 20 numerų ir galų-gale su-
stoja ėjęs. Kelis kartus to laikra-
ščio redakcija kreipėsi į "rusų
žmones", pinigų pašalpos prašyda-
ma; tačiau nieko nelaimėjo.

"Osservatore Romano", oficia-
liškai praneša, kad Apataliskasai
Sostas visiškai nesutiko atstatyti
vyskupą Roppą nuo vietos.

"Siev. Zap. Telegr." rašo, kad
keli Lietuvos dvarininkai, su kiti-
siais vadinamųjų Siauria - Vakarių gu-
bernijos dvarininkais eisi į Sto-
lypiną, ministerį pirminkiną, pra-
šyti, kad jis pasirūpintų mūsų kra-
ščio įvesti savyvaldą bent tokią, ka-
kia dabar esanti Rusijoje. Pernai
metais Stolypin pasakė tiems
dvarininkams, kad tokia savyvalda
galima duoti Lietuvoje ir Baltus-
ijoje.

Kokia Rusijos savyvalda, dau-
gelis žino: ten dvarininkams pilna
valia duota valdyti valstiečius. Tad
kurgi neprasytų ir mūsų dvarini-
kai tokios savyvaldos. Bet vargu
ar kas išeis iš to Lietuvos dvari-
ninkų prašymo: vietoje jų "tikrieji
rusai" nori valdyti mūsų valstie-
čius. Tat matyti yra iš Vilniaus
rusų atstovų kalbos, prokuroro pa-
dėjęs (žiur. "Viltis" 8 No.).

Lapkričio 13 d., mergaičių gim-
nazijoje, Antokolskos ir Gurevi-
čiaus buste (Zavalnaja. 4) prasidė-
jo visa eilė visuomeniškų refera-
tų skaitymo. Direktorius Vilniaus
apskrčio sielos ligų ligonbučio,
D-ras N. V. Krajauskas, skaitė
lekciją iš psichologijos ir logikos.
Iš viso bus tik 12 lekcijų. Skaity-
mai bus antandieniais ir penka-
dieniais.

IS PABERŽĖS.

Vilniaus pav.
Žmonės čia lietuviai. Kalba
daugiausia maišytai. Čia kalba
lenkiškai, lietuviškai ir baltu-
diškai. Skliausčių, Baronelių,
Kudrių, Linkainių, Žekiškių,
Spėglių, Sprainių ir Vibranti-
kių sodniuose žmonės namie
tarp savęs kalba tik lietuviškai,
nors jaunimas moka ir lenkiš-
kai. Apie Kalvariją ir Verkių
pusę seniai kalba lietuviškai, vi-
dutinio amžiaus žmonės lenkiš-
kai, o jaunimas baltudiškai.
Jokių laikraščių ne knygy, žino-
ma, niekas neskaito. Teisybė,
čia daugelis gauna veltui (dy-
kai) lenkų "endelekų" laikraštį
"Zorza Wilenska", bet mažai
kas ją skaito (apie 6 ypatos),
daugiausia vis senas tuo lai-
kraščiu išklįjuoja. Žmonių tam-
sumas neapsakomas. Gana pa-
sakyti, kad yra daugelis tarp
jaunomėnės dar visai nemokan-
čių skaityti. Apvietimui supran-
ta tik taip, kad kuopukiausias
pasirėdyti. Daugelis merginų,
dagi nemokančių skaityti, nešio-
ja skriblius (kepelius), žino-
ma, nemokėdami, kaip reikiant,
ir užsidėti. Visas beveik turtas
eina apėdams, todėl ir žmonės
labai nuskurde ir neturtingi.
Beto girtuoklybė be galo pra-
siplatinus. Paberžės monopolis
per metus gauna apie 18,000 r.
ir yra dar 8 uludės. Muštinės
tankios.

20 — 15 metų atgal visoje pa-
rapijoje žmonės kalbėjo vien tik
lietuviškai. Nuo to laiko pra-
dėjo vaikų lenkiškai mokyti,
nors žmonių lenkinimas viso-
kiais būdais budais jau nuo
seniai tęsėsi. Žmonės lenkinda-
vo ponai drauge su kunigais.
Linkainių Rinkvičienė, apie 60
metų amžiaus, pasakoja, kad
Glitiškių ir Paciuonų kunigai jos
5 metus nepriėmė išpažintin,
kol ji nenuvėjęsi Glitiškių dvar-
nan poterių lenkiškai išmoki.

Tarp lenkintojų daugiausia
atsizymėjo kun. Kulėsa, kurs
mūsų parapijoje buvo 40 metų
atgal ir kunigas Strzeleckis.
Jie galutiniai išvijo iš bažnyčios
lietuvius kalbą ir įvedė lenkų
kalbą.

Dabar Paberžėje statoma nau-
ja bažnyčia. Kol kas, žmonės
meldžiasi medinėje koplytėlėje.
Vyskupas Ropp, apsilankęs pas
mus, pradžioje, kad Paberžėje
lietuvų kalba nebus persekuojama
ir spaudžiama. Bet tas la-
bai nepatiko dvarininkams, ir
jie visokiais būdais pradėjo lie-
tuvius persekoti ir spausiti, rei-
kaluodami, kad bažnyčioje būtų
vien tik lenkų kalba. Bet ka-
dangi žmonės nenusileidavo ir
visgi tvirtai savo laikydavosi,
tai dvarininkai pagalios pasakė,
kad jie neduos bažnyčiai pinigų.
Žmonės nusigando ir nusileido
prieš dvarininkus, ypač, kad pa-
rapijoje didesnė pusė žemės pri-
guli dvarininkams. Taigi dvari-
ninkai, keršydami žmonėms, ga-
lyti neduoti jiems malkų, ga-
nylių ir tt. Dabar bažnyčioje
visos pamaldos atliekamos len-
kų kalboje. Paberžės klebonu
neseniai tapo paskirtas kunigas
Vaitekunas, kuris, budamas di-
delių lietuvų priešų, galutiniai iš-
vijo iš bažnyčios lietuvius kalbą.

Sunkiu paberžiečiams kovoti
su dvarininkais ir kunigais, nes
jų rankose visa galybė.

(Is "L. U.")

M. Stankevičius.
"N. Sk." praneša, kad Kauno
vyskupas gavęs skundą su 700 pa-
rašų iš Kauno karmelitų parapi-
jos. Pasirašiusieji skundžiasi,
kad kun. Olšauskis uždraudęs kar-
mielių bažnyčioje giedoti lenkiškai
razančių ir kad neprimas išpažin-
ties lenkiškai nei vieno žmogaus.
"Ned. Sk." abejoja, ar žinojo tie,
kurie pasirašė, ant ko jie pasirašo
ir sako — "Dvasiškoji valdžia ge-
riausiai padaryti, paskirdama be-
sialiką komisiją, kuri sąžiniškai
ištyrų, keno tai darbas, nes kiek-
vienas šiek tiek dar turis proto,
supras, ko vertas yra tas skun-
das".

(Is "V.")

"Dzien, Powszechny" praneša,
jog šiose dienose sv. Tėvas kalbė-
josi su kun. arcv. Symanu, kurs
nukeliavo Ryman paktikais persta-
tyti bažnytinis santikis Lietuvo-
je, podrang ir pasielgimą su Vil-
niaus vyskupu Roppu.

(Is "V.")

Gaisro gesinti atvyko, telefonu
pasaukti, Jotainių dvarininkas p.
K. Zaviša; prie jo prisidėjo Bark-
lainių p. Z. Sionickis. Nors pati
Ramygala turi savo prietaisus gais-
rui gesinti, tačiau, reikalui atėjus,
pasirodė, kad jie sugėdė. Šešiol-
ka šeimynų liko be pastogės.

(Is "V.")

Truskavoje yra apsvietimo
įstaiga, vadinama vyriausybės
liudė mokykla, kurion telpa ne-
daugiau kaip 30 mokinių. Moky-
tojas yra rusas, lietuviškai nemo-
kų, todėl apie lietuvių kalbos mo-
kymą ir kalbos negali būti. Lie-

tuviai betgi, kad ir tokiam užmū-
rime užkampyje, trokšta apsvie-
timo, godžiai skaito knygas, kurias
veltui gauna iš kunigų įtaisyto
nors žmonių lenkinimas viso-
kiais būdais budais jau nuo
seniai tęsėsi. Žmonės lenkinda-
vo ponai drauge su kunigais.
Linkainių Rinkvičienė, apie 60
metų amžiaus, pasakoja, kad
Glitiškių ir Paciuonų kunigai jos
5 metus nepriėmė išpažintin,
kol ji nenuvėjęsi Glitiškių dvar-
nan poterių lenkiškai išmoki.

Tarp lenkintojų daugiausia
atsizymėjo kun. Kulėsa, kurs
mūsų parapijoje buvo 40 metų
atgal ir kunigas Strzeleckis.
Jie galutiniai išvijo iš bažnyčios
lietuvius kalbą ir įvedė lenkų
kalbą.

Dabar Paberžėje statoma nau-
ja bažnyčia. Kol kas, žmonės
meldžiasi medinėje koplytėlėje.
Vyskupas Ropp, apsilankęs pas
mus, pradžioje, kad Paberžėje
lietuvų kalba nebus persekuojama
ir spaudžiama. Bet tas la-
bai nepatiko dvarininkams, ir
jie visokiais būdais pradėjo lie-
tuvius persekoti ir spausiti, rei-
kaluodami, kad bažnyčioje būtų
vien tik lenkų kalba. Bet ka-
dangi žmonės nenusileidavo ir
visgi tvirtai savo laikydavosi,
tai dvarininkai pagalios pasakė,
kad jie neduos bažnyčiai pinigų.
Žmonės nusigando ir nusileido
prieš dvarininkus, ypač, kad pa-
rapijoje didesnė pusė žemės pri-
guli dvarininkams. Taigi dvari-
ninkai, keršydami žmonėms, ga-
lyti neduoti jiems malkų, ga-
nylių ir tt. Dabar bažnyčioje
visos pamaldos atliekamos len-
kų kalboje. Paberžės klebonu
neseniai tapo paskirtas kunigas
Vaitekunas, kuris, budamas di-
delių lietuvų priešų, galutiniai iš-
vijo iš bažnyčios lietuvius kalbą.

Sunkiu paberžiečiams kovoti
su dvarininkais ir kunigais, nes
jų rankose visa galybė.

(Is "L. U.")
M. Stankevičius.

"N. Sk." praneša, kad Kauno
vyskupas gavęs skundą su 700 pa-
rašų iš Kauno karmelitų parapi-
jos. Pasirašiusieji skundžiasi,
kad kun. Olšauskis uždraudęs kar-
mielių bažnyčioje giedoti lenkiškai
razančių ir kad neprimas išpažin-
ties lenkiškai nei vieno žmogaus.
"Ned. Sk." abejoja, ar žinojo tie,
kurie pasirašė, ant ko jie pasirašo
ir sako — "Dvasiškoji valdžia ge-
riausiai padaryti, paskirdama be-
sialiką komisiją, kuri sąžiniškai
ištyrų, keno tai darbas, nes kiek-
vienas šiek tiek dar turis proto,
supras, ko vertas yra tas skun-
das".

(Is "V.")
"Dzien, Powszechny" praneša,
jog šiose dienose sv. Tėvas kalbė-
josi su kun. arcv. Symanu, kurs
nukeliavo Ryman paktikais persta-
tyti bažnytinis santikis Lietuvo-
je, podrang ir pasielgimą su Vil-
niaus vyskupu Roppu.

(Is "V.")

Gaisro gesinti atvyko, telefonu
pasaukti, Jotainių dvarininkas p.
K. Zaviša; prie jo prisidėjo Bark-
lainių p. Z. Sionickis. Nors pati
Ramygala turi savo prietaisus gais-
rui gesinti, tačiau, reikalui atėjus,
pasirodė, kad jie sugėdė. Šešiol-
ka šeimynų liko be pastogės.

(Is "V.")

Truskavoje yra apsvietimo
įstaiga, vadinama vyriausybės
liudė mokykla, kurion telpa ne-
daugiau kaip 30 mokinių. Moky-
tojas yra rusas, lietuviškai nemo-
kų, todėl apie lietuvių kalbos mo-
kymą ir kalbos negali būti. Lie-

seniai čion buvo ta byla perkra-
tinėjama, ir teismas patvirtino
miesto teisejo nusprendimą. Da-
bar Miler turės atsėdėti 3 savi-
ti už pavadinimą darbininko so-
cijalistu!

(Is "2.")

K.
IS JONISKIO,
Siaulių pav.

Naktį iš 19 į 20 spalį kasžin-
kokie plėšikai, apsiginklavę, įsi-
veržė pas žydą malunininką, bet
išgirdę vaziuojančius pro šalį
naujokus (novobrancus) dainuo-
jant, nusigando ir pabėgo, nie-
ko nelaimėjo. Policija gi spa-
lių 21 suėmė keliatą vaikinų ir
pralaukė visą savaitę šaltojo
Tai buvo A. Briuniukas, A. Po-
leckis, I. Norvaisas, K. Bijans-
kis ir R. Ivartas. Pas juos po-
licija, žinoma, ne-ką pelnė, bet
pas ukininkus jos darbas daug
pelnėgnesnis. Taip, spalį 20,
kreičiant Sobaciūnų kaimo uk.
M. Rutky, sargybiniui prisisiavi-
no 400 rub. auksuluose suviniuo-
tus, apie ką, žinoma, protokole
ne nepamėnė. Rutkus kreipė-
si prie advokato, bet tie mažai
ką gali gelbėti.

(Is "2.")

A. S.
IS KUPISKIO,
Ukmergės pav.

Spalį m. 24 d. tapo suimtas
Povilas Peza, Vėžionių so-
dziaus. Suėmimas rėsi su pa-
vasarį tame kieme buvusią kra-
ta (apie tai savo laiku buvo ra-
šyta laikraštyje). Jam tuomet
išsisukus, buvo suimtas jo tė-
vas Ad. P. Prie jo policija ne-
galėjo prisikabinti: pasirodo,
kad raštus, atrastus per kra-
tas Ad. P. jįsai, Ad. P. rašes
ant kelfio, į

VEL NELAIME KASYKLOSE. Birmingham, Ala. Oloj No. 1. Volende Coal and Coke Co. kasykloje 16 diena gruodžio, 11 val. ryto, atsitiko baisi eksplozija, kurios apie 75 darbininkai liko užmušti. Tą dieną į olą nusileido 100 darbininkų. 17 ištraukė dar gyvų.

TVANAI.

Bloomburg, Pa. Šitose aplinkinėse užgimę tvanai daug nuostolių pridirbo. Mifflinsville užtvindė vandens sugriovė naujai dirbamą tiltą ant Susquehanna upės. Prie to 7 vyrai liko užmušti, o 20 tapo sužeisti, o tame skaitliu 2 sužeisti mirtinai.

Wilkesbarre aplinkinėse tvanai sustabdė darbus muilo dirbtuvėse. Hazleton, Jeansville, užtvindė vandens užliejo anglių kasyklas. Scrantone, Parinos tvanai teigė daug nuostolių pridirbo.

GAISRAI.

Cincinnati, Oh. Sudėgė čia Fan Manufacturing Co. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 200000 dol.

Cadillac, Mich. Išdegė čia dalis chemiškos dirbtuvės Commer — Diggins Co. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant \$150000.

Pittsburg, Pa. Sudėgė čia krautuvės John Tucker Co. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 150000 dol.

Toronto, Ont. Sudėgė čia dirbtuvės Elliott Paper Box Mfg Co. ir Woodbine lentų plovyklos. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 200000 dol.

Manistiquie, Mich. Sudėgė čia lentų plovyklos Chicago Lumber Co. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 150000 dol.

Greenville, Pa. Sudėgė čia Mercer County Courthouse; praežiuo ir visi dokumentai. Nuostolius skaito ant 200000 dol.

Elkins, W. Va. Sudėgė čia didelis hotelis. Ugnys praežiuo vienas vyriškis, kitas teip sunkiai apdegė, kad nugabentas ligonbutin, nuo juos pasimirė, trečia gi žmogysta, teigė mirtinai apdegusi, yra dar ligonbuty.

IŠ DARBO LAUKO.

† Cripple Creek, Col. Western Federation of Labor darbininkų organizacija pagarsino, jog streiką šitose aplinkinėse, kurie traukėsi nuo 1903 metų, pasibaigė.

† New York. Čianykštėms mokykloms trūksta 700 mokytojų. Mokyklų užveidžia mokinimui mokyklose pašaukė 300 mokinių normalių mokyklų.

† Kasyklų savininkai Britiškoj Columbijoj rengiasi numazinti kalnakasių algas. Darbininkai ne sutinka ir rengia streiką. Yra čia 6000 organizuotų darbininkų.

† Goldfield, Nev. Mohawk Combination kasyklose 12 d. gruodžio pradėjo dirbti 56 streiklauziai. Kompanija turėjo sukontraktavusi 100 streiklauzių, bet darban atėjo tik 56. Darbininkų organizacijų vadovai sako, jog dirba ir 20 organizacijų sąnarių, kad juos galima būtų paimti paskui liudininkais teisme. Mat Nevadoj yra teisės draudžiačios versti darbininkus pasitraukti arba įstoti į darbininkų organizacijas.

† Atlanta, Ga. Kadangi čianykščiai spaustuvių savininkai ne sutiko pripažinti 8 val. darbo dieną, 170 spaustuvių darbininkų pakėlė streiką.

† Madisonville, Ky. Darbininkai aplinkinių anglių kasyklų reikalauja didesnių algų, bet kasyklų savininkai ne sutinka; todėl čia gali užgimti angliakasių streikai.

† New York. 800 agentų Singero siuvamų mašinų pakėlė streiką. Jie reikalauja didesnių algų, bet kasyklų savininkai ne sutinka; todėl čia gali užgimti angliakasių streikai.

† Bonne Terre, Mo. "St. Joseph Lead Co.", teigė "Doe Run Lead Co." prašalino 200 darbininkų; kiti dirba tik pusę laiko.

† Beloit, Wis. Nusibankrutino čia John Thomson & Manufacturing Co.

† Goldfield, Nev. Kasyklų savininkai nutarė pradėti darbus su streiklauziais. Valdžios bijosi streikuojančių darbininkų, todėl iš visų kraštų traukia čia miliciją ir kariūmenę.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS CHICAGO, ILL.

Pereitę septintadienį buvo "Aušros" draugystės prelekcija. Aš buvau buvęs ant vieno tokio "Aušros" draugystės parengto skaitymo ir jis man gana patiko. Prelegentas paima kokią nors mokslo dalį, geriausiai jam žinomą ir apisaako ją iš visų pusių, kiek jam pažintis leidžia ir tokiu būdu pamazai blaško tamsą nežinę, kuri mums yra aršiausiu priešu. Prakilus tai tikslas "Aušros" draugystės ir visuomenė gali jai būti už tai tik dėkinga.

Taigi, pasitenkinęs vienu tokiu skaitymu, prelekcija, nutėjau ir ant kito. Laukiamuoju prelegentu buvo D-ras Butkevičius ir ketino skaityti apie tai, "Ko mums reikia?". Dalykas buvo parinktas labai geras. Turbut nė vieno nėra, kuris ko nors nereikalauja; tankiausiai gi su mumis yra tas, kad mums ne patys nežinome, ko mums reikia. Argi tad nėra geras dalykas, jei kas tą mums pasako? Žinodamas, ko tau reikia, nueini tiesiog ir pasiimi. Todėl ir aš šito skaitymo laukiau ausis išpušęs, nes jaučiau, kad man ypatingai labai daug reikia. Bet kaip gi aš apsirinkau šį kartą? Kalba šito pono kalbėjojo buvo tept biauariau su lenkinta, kad sunku buvo klausyti jo žargoną; be to dar — jam truko daug žodžių išreiškimui ir tos pačios jo menkos mąstys, teip kad daug sykų jam pasijautė šauktis pagalbon žestų savo kalbai, pati gi kalba buvo teip pauris, be jokios nuosaukos ir pilna prietarimų, kad net abejojai, klausydamas, ar ji galėtų išeiti iš lupų mokyto žmogaus, daktaro. Bet nežinojimą ir kitas silpnas puses galiama dar būtų atleisti, jei po jomis dar būtų bent geri norai. Ant nelaimės, pas poną Butkevičių nė to negalima buvo įžiūrėti. Jis savo kalba parodė aiškiai, kad nori padaryti reklamą savo rengiamam ligonbutiui. Nelaikydau to jam blogu, jei jis tą reklamą būtų daręs kitokiu laiku, o ne valandose pašvęstose mokslo. Bet aš jam nedarysiu daug išmėtinimų; atleisk jam Viešpatie, ir aš jam atleidiu. Tikiu, kad jis nepasirodys daugiau lietuvių tarpe, kurių jis teip stropiai vengė lygšiol. Ačiū jam, kad jis nuo nus prasišalino. Jei lietuvių paskutiniai laikais pakilo teip žymiai apsvietimė, tai dėlto, kad visi netinkantieji atsiskyrė nuo jų ir prigirė tarp gudų ir lenkų.

J. Laukis.

IS CHICAGO, ILL.

Pietinė miesto dalį žmonės nuliūdė vaikščiodami, nes darbai sumažėjo; galvijų skerdyklose kas dieną šimtais darbininkų paleidžia nuo darbo; daug žmonių yra be darbo. Vieni čia dejuoja, kiti važiuoja kitur darbo ieškoti, dar kiti grįžta į senąją tėvynę.

8 d. gruodžio 122 kuopa S. L. A. turėjo susirinkimą Beržynsko svetainėje, pn. 4600 S. Paulina str. Žmonijų prisirinko diktas burelis. Sekretorius, terp kitko, perskaitė blankas balsavimui reikaluose prieglaudos namo. Paskui buvo balsavimai. 29 balsai buvo, kad namas būtų parengtas, o vienas buvo priešingas. J. Jankauskas užmanė paukuoti, kiek kas gali, reikalams prieglaudos namo. Dvi merginos perėjo tarp susirinkusių ir surinko \$7.65.

Tą pačią dieną buvo prelekcija parengta Jaunų Lietuvių Pasilinkiminio Klubu. Skaitė D-ras Rutkauskas. Aiškino, kaip kunas su-naudoja maistą. Žmonijų, prelekcijos klausyti, prisirinko diktas burelis. Čia galima buvo nusipirkti knygų, kurias, naudai moksleivių, atsiuntė "Aušros" draugystė. Pasibaigus prelekcijai, statomi buvo visoki klausimai geresniam paaiškinimui dalykų.

Po prelekcijų buvo rodomi monai (tas jau prie moksliškos prelekcijos ne labai tinka. Red.), ro-dė juos Vizgirda. Kiek girdėjau, pusę peleno nuo prelekcijų eis nau-dai besimokinančių lietuvių Valpa-raiso Universitete.

22 d. gruodžio bus antra Pasilinkiminio Klubu parengta prelekcija. Tema — Apie užuodini-mą kraujo. Prasidės 3¼ val. sa-

lėj University of Chicago Settle-ment, pn. 4630 Gross ave., netoli 47 gatvės ir Ashland ave. Ir šitą prelekciją skaitys D-ras Rutkauskas. Trečioji prelekcija bus 5 d. sausio ateinančių metų toj pačioj vietoj. Skaitys F. G. Moselins — Apie teises.

T. Bu...kis.

IS KENSINGTON, ILL.

28 d. lapkričio atsilankė čia pa-garsėjęs mūsų dainorius ir kompo-nistas, M. Petrauskas. Pakvietė jį kunigas Serafinas. Susirinkę turė-jų progą išgirsti gražų balsą ir kompozicijas mūsų tautiečio. Pe-trauskas dainavo lietuviškas ir ki-tose kalbose dainas. Nors apie koncertą buvo garsinta, bet žmo-nių susirinko vos apie 150 ypatų. Visi laike koncerto užsilaukė gra-žiai. Petrauskas dainavo tulas tautiškas dainas. Kitą programą dalį išpildė jaunos merginos, ku-rios dainavo dainas lenkiškai, ang-liškai, viena gi deklamavo eiles angliškai (o ar daug anglijonų buvo? Red.). 139 S. L. A. ku-pa, išreiškė dėkingumą p. Pe-trauskui už sužadintą artistikų jausmų, padavė jam gražių ers-ktėrožių bukieta.

Apskritai, koncertas pasisekė ge-rai ir p. Petrauskas paliko tarp Kensingtoniečių gerą atminimą (o ar daug peleno buvo, ar daug iš jo Petrauskui teko? Juk žmogus ne vien linksminimu kitų gali rupin-tiesi, nes ir pats duonos reika-lauja. Rd.).

Sermūnėlis.

IS NEW BRITAIN, CONN.

8 d. gruodžio buvo čia prakalbos, parengtos vietinės S. S. kuopos. Prakalbos buvo ant Skritulsko sa-lės. Buvo garsinta, kad priubis iš kitur garsus kalbėtojai, bet i laiką nepriubuvo; vieni ap-sirgo, kiti pasivėlino. Todėl liko-si perstatyti p. Stankevičiaus iš Hartford, Conn. Jis žadėjo aiškin-ti socializmą, bet ištikro daugiau kalbėjo apie prakalbas čia buvusias 24 d. spalio, apie kalbas kun. Ze-brio ir Ceponio, kuris kalbėjo apie korporatijas (jas naudingoms ran-da ir Europos socialistai, tame ir "Zarija"). Stankevičiaus aiškino, kad mums korporacijų nereikia, reikia vien socializmo. Socializmas, gir-dyti, tai vienintelis mūsų išganymas. Išpėkęs korporatijas, kalbėtojas pradėjo peikti kalbą Petruskevi-čiaus. Paskui žadėjo kalbėti apie dviasiskiją, bet ir čia ne aiškino kunigų darbus, bet stengėsi išjuo-ki bažnytines apeigas, Motiną Dievo ir t. t. Peikė paskui dar-bininkų moteris, bus jos labiau pa-neši lavonams, negu moterims. Paskui kalbėjo, bud kunigas Žeb-ris keikė jaunavedžius, kurie eimė šluobą Hartfordo teisme, tuom tar-pu kunigas peikė vien tą žmogų, kuris jaunavedžius nuvedė į teismą ir ten neteisėjai pasakė, kad jo ri-tenti apsvietė mergina neturi tėvo, o tuom tarpu jos tėvai gyvena New Britaine. Taigi kalbėtojas kalbėjo visai apie ką kitą, o ne apie tai, ką žadėjo.

Žmonijų susirinko diktas burelis, tik jų dalis nelaukė pasibaigimo kalbos, bet pirmą iš salės išsime-dė; dalis lankytojų atsiėmė ir savo jeinant įmokėtus dešimtukus, nors buvo nutarta tuos pinigus paaukoti sušelpimui revoliucijos Lietuvoj. (To teip-gi pagirti ne-galima. Rd.).

Vincas Alksnins.

IS CARNEGIE, PA.

Darbai eina čia šiom tarpu blo-gai, bet žmonės kalba, kad nuo Naujų Metų pradės vėl dirbt kas-dien; bet tas nežutikrinta.

Lietuvių šitoj aplinkinėj yra pu-sėtinis burelis, bet mažai kam rupi apsvietimas. Ir bobelės drauge rupinasi, kad ne mažai peleno tu-rėtų laus ir degtinės leidyklos. Yra čia dvi plieno dirbtuvės, tiltų dirbtuvė ir kelios kasyklos, tai kas subata vis naujų pinigų atsiranda. Alutj begerdami, žmonės tan-kliai patenka į naujai pastatytą Heidelberg'o šaltą ruimelį, kuria-me kasdieną buva keletas ypatų.

Ateina čia penki ar keturi laik-niškai: du ar trys "Lietuvos", vie-nas "Keleivio", vienas "Vienybės Lietuvių". Yra čia ir lietuvių, kurie užkalbinti lietuviškai, atsako sudarkytų lenkiškų kalbų.

Čia gyvoja S. L. A. kuopa, tu-dinti tikait 13 draugų, ir Dr-stė Sv. Antano, turinti apie 50 drau-gų. Paskutinė parengia balių an-trą dieną Kalėdų, manom, kad bus ir prakalbos.

Ciabuvis.

IS VIRDEN, ILL.

Darbai eina čia ne geriausiai, bet visgi pragyvenimui galima uždirb-ti. Kitur darbininkai bijosi blogų laikų, čia vienok tos baimės nema-ty, o gal ją čianykščiai lietuviai nori stiklęj paskandinti. D-bar girdėt vien kalbant skubinkim, gerkim, nes nuo naujų metų saliu-nus čia panaikina. Na ir geria čianykščiai lietuviai, lyg kad apart gėrymų kitokių reikėtų neturėtų. Buva tankiai ir peštinės ir dēl jų ne vienam iš kišenius ne vie-nas doliaris išlekia.

J. Mark.

IS AMSTERDAM, OHIO.

30 d. lapkričio, Sv. Andriejaus dienoj, pas Juozapą Karpauką susirinko burelis svečių, sukiestų Andriaus Skovrono. Kalbėdami apie paskutinius atsitikimus Masko-lijoje, užsimanėme sudėti kiek aukų sušelpimui revoliucijos Lietuvoj. Rodo buvo užnamymui keli prie-singi, bet sudėjome \$2.60 (aukautojų vardai kitur. Rd.). Pinigus skiriame Lietuvos revoliucijoni-eriams.

M. Rasis.

KOVA SU KARČIAMOMS CHICAGOJ.

Nors patarlė sako, jog gerai norais pragaras išklotas, bet mato-me, kad Amerikoje draugija ma-no gerus savo norus visokių bu-du įkūnyti ir pakelti doriskai žmo-nės. Kova su blogais žmonijų papratimais su kiekvienais metais aiškiau matoma Chicagoje.

Milžiniškas miestas, kurio ribo-se yra daugybė bažnyčių, mokyk-lų, teatrų ir gyventojų; bet skait-liaus visų tų įtaisų ne galėjo lygin-tiesi su skaitliu karčiamų. Ame-rikoj vadinamu salimais. Bet ant salinių kyla audra, kuri nori juos sunaikinti.

Pačiame mieste buvo jų suvir-sum 8000. Tiek salinių esant, platinos girtuoklystė, o su gir-tuoklystė — žmogūdystės ir ki-tokios nedorybės.

Kituose miestuose pradėjo laik-raščiai tyčioties, sakydami: jeigu, plėšikas užstos tau kėlią, o neturė-si ginklo, pasakyk "kad" is Chi-cagos esi, o jis iš baimės pats pabėgs. Tokią tai garbę saliniai suteikė Chicago! Bet ir ant salinų atėjo baumų diena. Jau pir-ma pradėjo kalbėti apie aprube-žiamą skaitliaus licensius ir rei-kašalavimą už licensio po \$1000.00 ant metų. Prižiūrėjimu, kad tas būtų įvykdyta, užsiėmė draugystė, vadinama "Law and Order Le-gue".

Draugystė, aprubežijavus skaitlių salinių ir pakėlus ant likusių licen-sio iki \$1000.00, ant neapsiosto, kad pradėjo dar karščiau darbuotis. Jos advokatai surado, kad Illinois valstijos yra tiesos, kurios priver-čia nedideliais uždaryti salinius. Tos tiesos niekados iki šiol ne bu-rino pildomos, "Law and Order Le-gue" užsiėmė prižiūrėjimu, kad tos tiesos būtų atsakomai pildomos.

Kiekvieną nedidelį siunčia savo paslapčius sargus po miestą rinkti informacijas apie salinius laikoms atidarytais, ir kiekvieną savaitę sa-liuninkai turi mokėti teismo užde-tas baumes.

Stoją į kovą ir aludariai ir kar-čiamininkai. Aludariai ir saliniun-ka, kurie milijonus doliarų ištrau-kia kas metai iš kešenių sunkiai dirbančių, suvalgusio darbininko, kurie suardo laimę daugelio šeimų, kurie pačioms ir vaikams iš-plėšia tankiai paskutinį kšąj duo-nos, apjaukia drangiją, o laiko jau-nuomenę tamsume, stabdo apsvie-tą ir gerovę, suprato, jog laikas jų neaprubėžiuoto viešpatavimo bai-ding; todėl pakėlė didelę riksmą ir šaukia: jog "Law and Order Le-gue" naikina laisvę gyventojų, jog veidmainystė reikalauja uždarymo karčiamų nedėlioms ir t. t. Jie su-tvėrė organizaciją kovai su "Law and Order League". Organizaci-jai tai davė vardą "United Socie-ties for Self-Government".

Ta nauja organizacija išdalytėja atsi-laukus — "Liberals, Wake Up!" (Laisvės Mylėtojai, Pabuskite!). Juose sako, jog daugiau negu 500 vokiškų, čekiškų, lenkiškų, skandi-naviškų, francūziškų ir italijoniškų draugysčių susirio kovai su pavo-jum.

Kova tarpe tų dviejų organizaci-jų yra ir bus labai smarki. Chi-cagos miesto majoras Busse prijau-čia daugiau saliniuninkams, todėl ne-nori pildyti kenkiančių jiems valsti-jų ties apie uždarymą salinių nedėlioms. Taigi ateinančių pavas-rio tas klausymas gal bus paduo-tas balsavimui visų gyventojų.

Matysime, ar aludariai ir kar-čiamininkai ims viršų ant savo priešu.

J. J. H.

MUSŲ BALIAI.

Nekartą buvo rašyta apie ba-lius, bet kad baliai lietuvių amerikiečių gyvenime buvo teip tankus, o nenaudingi, malonė-čiai išreikšti savo nuomonę apie budą jų rengimo, abejotiną nau-dą, siekį ir t. t. Pradėjome nuo rengimo. Vieną dieną komite-tas, su pritarimu sanarių, ko-kiam nors susirinkime draugys-tės nutaria, jog neboga būtų, papildymui kasos, parengti ba-lių. Paskui paprastai eina spren-dimai, kiek paimti alaus, toniko, degtinės ir t. t. Toliaus išrenka delegatus užkviesti kitą-kokių "susaide". Kita susaidė, dau-gumu balsų, priima užkvietai. Atsiranda kalbėtojai ir šiaip jau rėksniai — mylėtojai, kurie, vardan brolystės, vardan šven-tos vienybės, ragina savo drau-gus paduoti ranką draugams. Išliejęs solidariskumo ir širdingu-mo jausmus, komitetas ir dau-gumas draugų taria, kiek baus-mės uždėti ant tų užkietėjusių, kurie kitaip ne ateity ant ba-lius. Paskui buvo gaminami tiketai ir plakiatai, spaudziniai laikraščiuose apgarsinimai apie "Didelį I, II arba V Drau-gystės Balių", ant kurio kiek-vienas, pribuvęs, bus užgandėn-tas, ant kurio busi visokios ne-žemiškos linksmybės, žinoma, sumaišytos su šnapšu, alumi ir toniku.... Ateina ta laukiama diena. Paimta svetainė, pasam-dytas policmonas ir bernas tan-kius iš aišrų. Žmonės gausiai renkasi, mokėdami kvoterius už tiketus ir dešimtukus už padė-jimą kepurį. Tas palengvina kišenių, suteikia naudą draugų-stei.... Žengime į svetainę. Čia skamba muzika. Kelios po-ros šiaip-teip trypia. Sokiai daugiausiai kokie-tai lietuviškai angliškai. Tiek to. Tėmijame, kad halėj žmonių daug mažiau, negu matėme jiems besirenkant. Kur gi kiti dingo? Užėkime į kambarį, o atrasime vyrų kaip kimštę prikimštą. Alus liejas upelais. Rodosi, kiekvienas sku-bias, bijosi, kad alus neišsibaig-tų. Ir tas daros vis naudai drau-gystės, kurios sanariai tankiai kalba apie vodingumą gerimo; bet kad tas eina naudai draugys-tės, tai siekis išeisina į franki... Kitaip ir negalėtų būti. Kitaip rengdamos savo balius, draugys-tės mažai laimėtų. Kad teip yra ištikro, nesunku persitikin-ti, tėmiant, kaip pasibaigus alui, gerbiamoji publika traukia į salinius ir dauguma jau vi-sai negrįžta.... Visa taktika rengimo ir vedimo balių parodo, kad viskas daroma "biziūni", kurj draugystės stengias pri-dengti švarku ar tai pigaus ir kulturiško pasilinksminimo, ar tai tautiško susipratimo, ar vi-sumeniškos naudos. Nekalta gu-drybė! Bet kiek čia slepiasi ne-susipratimo rengėjų ir jų ne-įsmanymo!... Pasilauksime at-saitos draugystės apie išlai-das ir įplaukimus, o pamatysime, kaip yra.... Štai neseniai bu-vo "Didelis II Dr-stės Sv. Juo-zapo Balius, Lovell, Mass.". Dalyvavo vietinė draugystė D. L. K. Algirdo. Viso labo drau-gystė Juozapą surinko \$60. Įvai-rių iškaščių buvo \$36, gryno gi-pelno \$24. Juozapinė draugystė skaito sanarių 70. Kadangi kiek-vienas draugas užsimokėjo po 25c. už tiketą ir po 10c. už pa-dėjimą drapanų, atrasime, kad viena tik Juozapinė draugystė įmokėjo \$24.50, t. y. 50c. dau-giaus, negu buvo gryno pelno. Aišku, kad draugystė pati sudė-jų visą tą gryną pelną. 36, ba-\$36 surinkty lietuviškų pinigų teko svetimatūčiams. Jeigu Juo-zapo draugystė būtų nutarus, pa-didinti finansų, paimti nuo kiekvieno sanario po 35c, būtų \$36 likę pas lietuvius (vargiai bo būtų likę. Nes sanariai, ne-turėdami kur laiką praleisti, gal salinuose būtų kita tiek pra-leidę. Rd.). Imkime užkvietai-mą kitų draugysčių. Po balių Juozapinės draugystės atsibuvo balius D. L. K. Algirdo, ant ku-rio užkvieta Juoz. draugystė. Čia Juoz. paliko minimum \$24.50, tai yra 50c. daugiau, negu galėjo pirma atiduoti į savo ka-šą. Išėina, kad Juozapo draugys-tės draugai abudu kartu išleido \$49, o iš to nė pusę ne pateko į jų draugystės kasą. Taigi aiš-

ku, kad baliai abiejų draugysčių neatnešė joms naudos. Kiekvie-na draugystė tikisi pelnyti savo labui, o galų gale pasirodo, kad kaip viena, taip ir kita dau-giaus išmoka iš kišenių savo draugų, negu padeda į kasą. Nereikia darodmy, kad tokie baliai visiškai nereikalingi, ka-dangi sukemša lietuvių centus į svetimatūčių kišenių. Dagi toks budas pripildymo kasos yra veid-mainingas ir neprotingas, nes vietoje pasakyti draugams, kad sudėtų reikalingus pinigus drau-gystės reikalams, apgavimai iš-viliojama daug daugiau iš ki-šenių lietuviškos visumenės ir pačių draugų, tokiems, nieko gero neduodantiems, baliams.... Gerai dar, jeigu draugystė viena užkviesta ant balius kitos drau-gystės tame pačiame mieste. Bet kaip išrodo vaziavimas vie-nos draugystės ant balius į ki-tą? Kaip išrodo nutarimas Lowellio Juoz. draugystės va-žiuoti 28 d. gruodžio ant balius to paties vardo draugystės į Haverhill? Ant nenorinių ten danginties uždėta \$1.00 bausmės. Vienas karas prekuiuoja \$22, t. y. beveik tiek, kiek reiks neatbū-tinai įmokėti lowelliečiams Ha-verhillio draugystei.... Reikia tikėti, kad toki baliai, prasipla-tinus susipratimui, išnyks; o kol kas, reikėtų, kad visi suprantan-tieje aiškintų nesuprantantiems blėdingumą tokių špičalių.

Kazimieras Vidikas.

Aiškina, ar išjuokiama jai kraščiuose su dideliu triukšmu rengiami baliai; išrodomas ir nenaudingumas rengiamų tokių prakalbų, kur kalbėtojai pats išmano tiek jau ką ir klausyto-jai, paprastai tik kitais žodžiais antrina kiekvienas prakalbas pirmutinio kalbėtojo, bet tie aiškinimai ne gali išnaikyti su sy-tiu seno papratimo. Norint ne-gerą seną papratimą išnaikyti, reikia jo vietoj ką geresnį įvesti, be to visi aiškinimai bus tik barstymu žirnių į sieną. Ba-lius, netikusis prakalbas ga-lėtų išnaikyti sistematiškos moksliškos prelekcijos, bet tą galima parengti vien ten, kur yra atsakančius mokslus pažystanti prelegentai. Kur to nėra, ten ir prelekcijos, nors jas ir augščiausiais vardaais pa-vadinatume, pavirs į tokį laisty-mą iš tuščio į sausą, kaip ir daugume vietų rengiamos pra-kalbos. Intelektuališkų pajėgu Amerikoje mes lietuvių beveik ne turime ir tas labiausiai sta-duo mūsų pirmineig; dargi tas pačias intelektuališkas pajėgas mes gana tankiai nuo savę nu-stumiame, visai be reikalo į jas drabstydami purvais, jas nie-pirdami, kaip ir dauguma net per tankiai. Mat mums rodosi, kad jeigu musis, tai jis privalo musis dirbti, nors ji ir labiausiai niekintume ir kandžio-tume. Gyvenime vienok buvo visai kitaip.

Red.

KORPORACIJOS.

Buris žmonių, susiriusių atsi-ekimui kokio nors siekio, kuriam duotos ypatingos tiesos, vadinasi Korporacija. Kitais žodžiais, yra tai ypata sudėta iš daugelio narių.

Kiekviena korporacija turi turėti savo vardą, siekį, ofisą, įstatus, ir pažymėtą kapitalą, teigpi paskir-tą vyresnybę, kuri atsako prieš valdžią už darbus Korporaci-jos. Tokia korporacija turi turėti savo Charterį, arba valstijos lei-dimą vesti reikalus, reikalus turi vesti pagal valstijos teises. Dau-gumas korporacijų turi kiekvieną metą duoti atskaits valstijos se-ktoriui ir turi duoti rokundų knygas valstijos peržiūrotoji. Kiekvieną metą teises apie korpo-racijas buvo peržiūrimos ir taiso-mos, ir jeigu ne parsidavimai vy-resnybės išduodančios teises, teip vadinamos "Legislatures", teisės korporacijų būtų teip surėdytos, kad visi darbai turėtų but vedami kuoteisingiausiu.

Kiekvienai tautai korporacijos neatbutinai reikalingos, nes jos jungia tautos pajėgas ir pakelia pramonę ir vaizbą.

Pajėgos pavienių ypatų, nors turtingiausių, neišgalėtų nutiesti gelezinkelius po visą šalį, leisti laivus ant jurių, perkasti kalnus, ir kasti juose anglis ir kitokius gauntos turtus, įrengti didelės dirbtuves, žodžiu sakant, negalėtų atlikti svarbesnių darbų, negalėtų duoti žmonėms užtektinai uždar-bio.

Tarpe gyventojų šio krašto ma-tome teip-gi, jog tie tautiški gau-valai, kurie suprato naudą korpo-racijų, yra ir apsviesteni ir tur-tingesni, lošia čia svarbesnį rolę. Tie gi, kurie į korporacijas neti-ki, yra nuvargę ir pažeminti.

Sutvėrimui korporacijos reikia trijų dalykų: burio žmonių, pinigų ir smegenų. Žmonių ir pinigų kiekviena tauta čia turi pakakti-nai, sunkiausia rasti išlavintus smegenis.

Sutveriant korporaciją, pirmiau-siai reikia pažinti tiesas korpo-racijos, bet tam tikslui sandomi paprastai advokatai. Nėra nė vienos be tam tikro advokato.

Apart tiesų, pasekmingam ve-dimui reikaltų korporacijos, reika-lingi žmonės nuodugniai supran-tantieje ir dalykus tos sakos pramonės ar vaizbos, kuriai tokia korporacija yra sutverta. Jei buv-j žmonių nėra gana atsakančių ve-dimui reikaltų, tol sunku korpo-raciją užlaikyti. Bet jeigu burių yra žmonės su gerais norais, tai nors ne umai, bet gal viską atsiekti ir turėti naudą iš korporacijos.

Geistina, kad mūsų tautiečiai Amrikoje, pakėlimi savigs, pradė-ti rupintis sutvėrimu lietuviškų korporacijų. Vietoj dejuoti ir rugoti ant kitų, priderėtų imtis darbo ir patiems rupintis pageri-nimu buvio, priderėtų sekti pavei-zdą kitų tautų, augščiau už mus pakilusių.

J. J. H.

SUSITELKIMAS LIETUVIŲ.

Padėkavonės dienoj parengtas susirinkimas tulų lietuviškų drau-gysčių Chicagoje, noriųjų suriš-ti visas lietuviškas draugystes į vieną tvirtą ryšį, ir su jo pagalba pastatyti Chicagoj pirmiausiai lie-tuvišką tautišką namą, kurio sve-tainės galėtų but rengiami tie-tiesai ir visoki tautiški susirinkimai, — vertas netik pagyrimo, bet ir parė-mimo.

Stoką tautiško namo Chicagoje atjaucia keturiolikosimys tukstan-čių lietuvių, gyvenančių tame mie-ste. Reikia todėl tikėtiesi, jog tas klausymas, sykį pakeltas, pajudis visas draugystes ir užnamymas bus veikiai įvykdytas. Bet įsteigi-mas tautiško namo būtų tik pra-džia lietuviško krutėjimo. Daug kitoniškų klausimų laukia teigpi pakėlimo. Lietuviai iki šiol per mažai naudojasi iš laisvės šio kra-što; gyvendami čia per ilgus me-tus, be maž visus tautiškus reikalus palieka nejudintais. Bet stebėti-tas negalima. Musų tautiečiai, atvažiavę iš po svetimo jungo, mažai turėdami apsvietos, ne ap-sipratę su organizacijų reikalais, nepratę dirbti krutvoj, negalėjo daugiau nuveikti, negu nuveikė.

Isteigimas daugybės bažnyčių, sutvėrimas pašėpos draugysčių ir kitokių, užlaikymas laikračių ir knygų krautvių, ir kitoki darbai rodo, jog ateiviai iš Lietuvos A-merikoje ne miegojo. Matome, kad bažnytinuose ir pašėpinuose dalyknuose darbas gana spar

tuvo Amerikoje rupintis sutvėrimo tokio "Visų Amerikos lietuvių susitelkimo".

Užmanymas sutvėrimo tokio Susitelkimo ne naujas. Keli metai atgal buvo apgarsintas "Lietuvoj" ir nuo to laiko laikosi. Pirmu jo valsiu yra — įsteigimas korporacijos "Zinyčia". Tokiu, ant ekonomiško pamato stovinčiu, korporacijų reikia mums kiekvienoj šakoj pramonės ir vaizbos, jas turėdami, nereikalausime dejuoti ir rugoti ant trustų, nes keli šimtai tūkstančių žmonių, susiriusių į vieną ryšį, gali prieš visokią konkurenciją atstovėti ir įgyti galybę, prieš kurią ir vargas nusilenks.

J. J. H.

RUGPIUTIS KIEKVIENĄ MĖNESĮ.

Piovimas rugių ir kviečių ant svieto niekada nepasilauja per apskritus metus, permaino vien savo vietą su persikeitimu metų dalių visokiose vietose. Piovimas kviečių ir rugių buva:

Gegužio mėnesyje: Morokko, Vidurinėje Azijoje, Chinuose, Japonijoje ir Texase.

Berzelio mėnesyje: Californijoje, Ispanijoje, Portugalijoje, Graikijoje, Oregone, Alabamoje, Georgijoje, Coloradoje ir Missuri.

Liepos mėnesyje: Prancuzijoje, Austro-Vengrijoje, Rumunijoje, Rusijoje, Nebraskaje, Minnesotoje, New Englande ir Virsutinėje Kanadoje.

Rugpjūčio mėnesyje: Anglijoje, Irlandijoje, Belgijoje, Danijoje, Lenkijoje, Lietuvoje ir Apatinėje Kanadoje.

Rugsėjo mėnes.: Skotijoje, Švedijoje ir Norvegijoje.

Spalio mėnesyje: Šiaurinėje Rusijoje, ir Sibirijoje.

Lapkričio mėnesyje: Peru ir Pietinėje Afrikoje.

Gruodžio mėnesij: Burmah, Naujojo Zelandijoje ir Chili.

Sausio mėnesyje: Australijoje ir Argentinoje.

Vasario mėnesyje: Indijoje.

Kovo mėnesyje: Virsutiniam Egipte.

Balandžio mėnesyje: Apatiniame Egipte, Mexico, Turkijoje, Persijoje ir Mazojoje Azijoje.

VIETINĖS ŽINIOS.

— Salinių prieši, suradę senas, niekada nepritaikytas Chicagoje teises, jog nedėlioms salinai turi but uždaryti, pradėjo persekiooti vidurmesio salininkus, padavę jų daug teismam, bet atsiekti mie-rį, taigi priversti salininkus uždaryti salinuos, nepasisekė, nes tel-smė prisakintieji negalėjo susitai-kyti. Žinoma, salinai yra blogi, bet ir jų uždarymas žmoniš blaivais nepadarys. Nors jie būtų nedėlioj uždaryti, tai mėgstanti gėrymus, gali, kiek nori, jų nedėliai pasirupinti subatoj. Išnaikiniui girtuokliavimų vienu drausmių ne pakaks.

— Pereitos nedėlios naktį, besistengiant įsiveržti į Billiardų salę Crothtes, pn. 272 W. Harrison str. likosi ten tarnaujančio Charleso Kennetho persautas 20 metų William Walter. Nugabeno jį į paviečio ligonbutį, kur jis ir pasimie-rė.

— Pietinėje miesto dalyj, ypač skerdyklų apskrityj, kur gyvena visokių tautų darbininkai, vyrams truksta merginų. Ne vienas, iškeliaudamas Amerikon, paliko nu-mylėtąs merginas. Daugelis slo-vakų, lietuvių, lenkų, uždėrė kiek pinigų, perka paliktoms tėvynėj numylėtinėms šifkortes ir čia jas parsitraukia. Pasitaiko vienok ga-na tankiai, kad atkakusi čia mergi-na susipažįsta su kitais vyrais, ku-rie jai geriau patinka ir apleidžia tą, kuris partraukė. Ir dabar iš visokių Europos kraštų atkako čia diktai vyrų partrauktų merginų.

— Pereitą savaitę Chicagoje pasimirė iš viso 594 ypatos: 331 vy-riskis ir 263 moterys; vaikų iki 1 metų amžiaus pasimirė 107, se-nelių virš 60 metų 146. Daugiau-siai mirčių, nes 101, buvo nuo plaučių uždegimo, nuo džiovos 59, nuo inkstų uždegimo 50.

— Dėl vargo ir nesveikatos, pe-reitos nedėlios dieną nusivėję gy-venantis pn. 607 West 20th str. 66 metų Jokubas Mundras. Jis tarnavo vienoje pardavkloj, bet matė, jog dėl nesveikatos atsisai-darbo netekti. Pati, išgirdusi su-vi, atbėgo gelbėti, bet rado vyrą jau vos krutanti; jis į porą minučių pasimirė.

MĖS GYVI!

Mės gyvi! Tą turim atsimyt. Vieną sykį teks gyvybę jausti: Turim ją didžiais darbais ramyt, Turim ją augstybėmis apsiusti!

Šiandien laikas viską padaryti: Mės gyvi! — tą progą išnaudokim! Šiandien laikas blogą numaryti, Šiandien laikas! Šiandien veikti stokim!

Viską, kas protingo tik yra, Šiandien stengkimės buvimam leisti: Tur gyvybę but augsta, tyra! Drąsiai! nepritinka apsilieisti!

Reikia mums didvyrių, milžinų? Save tokiais kožnas padarykim! Reikia mums protingų, prakilių? Patys tokius buvyj išaugykim.

Viskas bus nesunku padaryt, Jei tikrai tikrai daryt norėsim; Lengva bus sunkybės nuvaryt, Jei tikrai tikrus norus turėsim.

Mės gyvi! Atmykim tą gerai! Klauskim šiandien: kodėl mes gyvenam? Šios dienos veikimai yr perai, Su kuriais juk ateitj auklenam!

Šiandien laikas viską padaryt: Mės gyvi! — tą progą išnaudokim! Šiandien laikas blogą numaryt, Šiandien laikas! Šiandien veikti stokim!

Jonas Viskoška.

SONETAI.

II.

Zvaigždėlė vilties tarp skausmų prašvito, Ir širdį liudną žavina saldžiai.... Dvasia ilgėsio ant širdies užkrito, Svajota laimė traukia ją didžiai.

Laimingas, o laimingas sutvėrimas, Kuriam zvaigždėlė šviečia nuolatai, Kuriam buvimo laimės prašvitimas Pastoja brangia saulute augštai.

Zvaigždyte niela, tu man duodi dvasią, Tu viltį ir stiprybę atgimdai, Tu duodi man spēkas ir širdį drąsiją.

Tu savo malonia šviesa kerėjai, Tu gludumus buvimo išsklaidai, Tu dvasios prakilnius siekius auklėjai.

I.

Kad kas atimty tą širdies sunkumą, Kad kas priaustų, but tikru draugu, Kad kas priduoty tą spēkų trukumą, Kad kam pavesti širdį būtų atsaugu...

Žmogus gyvena, mąsto, trokšta laimės, Ir ją suranda tik labai retai.... Klejojam tarp klaidų, kliučių ir baimės, Aplinkui vien skausmus, vargus matai...

Vienok yra pasaulėj laimės takas, Kur šviečia saulės spinduliai šviesi, Kur širdys į vienybę, meilę pląkas.

Kas eina tuom taku ir nepaklysta, Tam spindi laimė ir garbė tiesi, Tas buvio rojų ir džiaugsmus išvysta.

III.

Aš stengiuosi nemislyt, kas man kenkia, Aš noriu būti šaltas, drutas, veikti: Tačiau yr daiktas, kurs mane palenkia, Kur gali man jausmus kitus suteikti.

Veltui aš stengčiausi su juom kovoti, Jis daro mane minkštu, begalingu, Jam reikia tik jauslos žvilgiu pamoti, Kad aš palikčiau nuolankiu, jausmingu.

Tuom dauktu tai yra graži esybė, Kurios syponė lygiai rozių kvapas, Kurios akytės kaip dangaus šviesybė.

Tikrai, ji gali laimę pagimdyti, Be kokios buvis lygiai sausas lapas.... Ji gali viską augstu padaryti.

IV.

Nueikim į laukus, kur gėlės žydi, Kur pievos, girios ir laukai žaliuoja: Žiurėkim, kaip mergytei jos pavydi, Kaip jos gražumui patogiai linguoja.

Paukšteliai teipgi lai linksmai užgieda, Ir čiulbant jos gražumą, širdį giria. Žiurėkim, kaip naktij zvaigždėlės rieda, Kaip dailei mirga ir mylėti spiria.

Visa gamta gražumo įiesko, myli, Blogus ji puldo, niekina, nekenčia, Juos skaudžiai baudžia, bara, nenutylti.

Kas yr gražus, patogus ir meilingas, Kas buvį savo dailei, gražiai šviečia, Tas yr tikrai prakilnas ir protingas.

Jonas Viskoška.

A. Niemojewski.

Revoliucijos žmonės.

— Revoliucijos khalė, didybe.... Ekscelencijos papūtė lūpas, parodydamos tuo savo nepasikakinimą ir vieną jų, apsidairydama, tarė:

— Bet jis čia ne vienas buvo?!

Tas klausimas sujungdavo visus. Visi sukruto. Kur dingo kiti? Pabėgo? Kaip ir kokiu keliu pabėgo? Kur pabėgo? Nepasitikėjimo vėjalis perpu-tė visus. Ekscelencijos greitai išsinesino, visi išėjo, taršai priemenioje, paskui gatvėje, paskui ekscelencijos gana greitai nuvažiovo, o iškovotame bute paliko keletas kareivių sargybos ir gulis ant grindų, ne judas, jau atšalęs Paukštis — sudras-kyta grandis — bet toks ramus, lyg kad tos, kulkos pervertos, smegenys galvotų, o galvoda-mos, mato vėlės akimis naują butą, naujas kaštas ir kažkokį naują Paukštį, kuris kas rytą išneša atspaus tą popierą ir kas vakarą grįžta tyra popiera nešinas.

VIII.

PONAS JEZUS VARŠAVOJE.

Anais metais atėjo dangun iš Rymo laiškas, kuriu pranešama buvo, kad Lenkijoje blogai de-das. Tuomet Ponas Jezus labai nusiminė, priejo prie Dievo Tėvo ir taip į jį tarė:

— Mano Dieve Tėve! Gera man pas tave skaisčiuose danguose, nėra ką sakyti. Bet aš se-niai neketėjau su žmonėmis ir man matos, kad reikia į juos vykti.

Giliai pagalvojo dėl to Dievas Tėvas ir taip tarė Ponui Jezui savo švenčiausioje valioje:

— Mano Pone Jezau! Eik, neginu tau, dar-gi mielai sutinku, nes popiežius tokių nebutus daiktus prirašė, kad aš jokiū būdu negaliu supras-ti. Tad gerai apsižiurėk, apsidairyk, kaip kas yra, paskui gi grįžk atgal, kad iš tavęs viską tei-singai patyrčiau.

Tuomet Angelai, Apaštalai ir Šventieji pra-dėjo graudžiai verkti ir apstoją Poną Jezų, pradė-jo prašyti, kad liautusi. Kartą jau — sakė — sa-vo atkentejai, sugavo tave ir nukryžiovojo; ko gi antru kartu eiti nezinant kas atsitikti galėtų! Bet Ponas Jezus nubarė juos ir tarė: "Pasakyta yra: septynesdešimt septynis kartus kentėsi ir duosies už savo žmones nusikryžiuoti. Tad ne-kliudykite man, tikrai palydėkite ligi dangaus var-tų ir palaiminkite į kelią, nes žmonės pasakytų, kad aš, Ponas Jezus, visiškai pasileidau dangaus linksmybėse.

Tuomet visi apstojė ir lydėjo jį ligi dangaus vartų; prisakyje gi visų šio šventas Petras dideliu tyro aukso raktu, slapčiomis asaras šluostydamas. Ilgai įieskojo skylės vartuose, ilgai raktu sukiojo, ilgai atidarė. Anapus dangaus putė šaltas vėjas. Bet Ponas Jezus nē krust, tikrai apsisiautė ir nuėjo pirmyn. Varta užsidarė, tamsu, šalta, vėjas kau-kia ir kelias labai blogas. Ar gi gali buti malon-us kelias iš dangaus ant žemės!

Kartais rodydavos jam, kad kažkas eina iš užpakalo. Bet jis nē neatsisuko. Nes kas tai buti galėtų! Juk nē vienas nepasisulė eiti drau-gel!

Draugo jokio čia nebūta, bet paskui jo ējo Nepasitikėjimas. Tai tas Netikis Tamošius, kuris žaizdas pirštais turėjo pačiupinėti, nes kitaip nieko suprasti negalėjo, išlinko paskui jo slapčiomis, nes taip sau galvojo: "Kol kas stebuklai, kol kas, o paskui mokslas!" Jis manė, kad Ponas Jezus taip sau ištolo ant visko pažiūrės ir sugrįž.

Bet Ponas Jezus ējo, ējo, kol priejo prie Var-šavos buomo. Sustojė, išbėgo, apstojė jį ir tuoj klausinėjo, ar neturi uždaro, spirito ar ko kito. Žinoma, kad nieko neturėjo. Tuomet praleido jį ir ējo tolyn ir pabeldė į Nakvynės Prieiglaudos namus. Priėmė jį, bet tuoj paklausė pasporto, ne-va dėlto, kad buvo karės stovis. Žinoma, kad nē pasporto neturėjo. Tuomet liepė išsinesinti, kad visai Prieiglauda nebūtų bėdos. Ponas Jezus at-siduso, bet atsikėlė ir išėjo.

Eina, eina, o čia staiga sulaiko jį patrulė. "Kudy liežės? A pasport majės?" —). Kaip žino-me, neturėjo. Užtad norėjo jį ant vietos sušau-dyti. O nes visai padoriai išrodė, tad suklė jį šautuvų kulbėmis ir įdavė miestargiui, kad naves-tų policijon.

Miestargis tuoj apjieskojo jį ir labai iškeikė, dargi iškumščiojo už tai, kad nieko neturėjo prie savęs. Paskui nuvedė jį kanceliarijon, kad sura-šyti protokolą. Bet visi viršininkai buvo išvaik-ščiojė, tad iškart pasodino jį arestan. Ten buvo jau du pepeesų darbininkų, vienas bundietis, vienas social-demokratas, viena tokiąsiau panelė, vienas pianistas ir dar keletas. Visi labai gyvai ginčijo-s, ar privalo buti Varšavojeji viena konstituenta, o Peterburge kita, ar tik išvisio, viena Peterburge, kaip sušuko social-demokratas. Tiktai pianistas nesikišo ginčan, o ta panelė knarkė kampe, maty-ti pasileidėlė kokia, nes jau labai įvairiomis varso-mis buvo nusitepus.

Kuomet ējo Ponas Jezus, niekas jo, žinoma, nepažino, tiktai tuoj apstojė jį ir klausinėjo, kaip čion pakliuvo, kas jis toksai, politiškai ar papras-tas ir apie ką kitą jo klausinėjo, paprastai, kaip tokiuose atsitikimuose esti. Ponas Jezus visai ne-atsakinėjo, tiktai labai verkė. Tuomet tarė į jį vienas pepeesų.

Drauge! verksmu čia nieko neveiksi, čia rei-kia kieta širdis turėti! Skaudžia mus, lenkus, oi, skaudžia! Taigi mēs nesiduodame ir darome vi-sutinį streiką. Kareivija žauda gatvėse, kazakai lupa bizunais, fabrikantai slegia, o paskui — vien-i jų nori tvirtai stovėti prie sosto, kiti tvirtai prie Dumos, kiti vėl nori tvirtai stovėti prie to, kad tik ramu būtų, o dar kiti kalba, tik iš tų kalbų jų nieko neišsina.

*) Kur lendi? O pasportą turi?

Ponas Jezus klausė ir verkė.

Tuomet atsiliepė social-demokratas:

— Drauge! Pasakoją, buk nori, kad būtų Lenkija. Pasakyk gi pats, ką ta Lenkija padarė ligšiol mums, vargdiečiams darbininkams? Ponai žada, bet man matos, jog visi tie prizadai perda-lyš, kad kas-nors juos išstėti panorėtų!

Ponas Jezus klausė ir verkė.

Bundietis gi tarė:

— Drauge! Kalbėjo, kad žydas ir lenkas, tai tas pats. O matai, vos tik spējo čion bei ten į-steigti lenkiškas mokyklas, tautiškieji demokratai jau šaukia: neileiskite žydų! Ir į daugelį mo-kyklų žydų neįleido.

Ponas Jezus klausė ir verkė.

Kalbėjo pailso, nutilo, kaikurie dargi užmigo, Ponas Jezus gi paėmė popierą ir pradėjo rašyti laišką į savo arkivyskupą Popielį tais žodžiais:

— "Mielas mano arkivyskape! Aš, Ponas Je-zus, atėjau iš dangaus ant žemės, kad patikrinti popiežiaus pranešimą, o paskui, jeigu galima bus, pagelbėti vargšams lenkams kovoje už laisvę. Bet mane apipuołė, tuoj pasporto reikalavo, apjieskojo, ar neturiu ko su savim, sumušė ir dargi arestan pasodino. Sėdžiu čia su įvairiais vargšais iš pe-peus, iš social-demokratų, iš Bundo, su pianistais, nepritruko ir vienos pasileidėlės. Ką gi tu ant to pasakysi, mano mielas arkivyskape? Ar tai tas vadinasi šventa visumeniška tvarka? Eik tuoj į pilį prie Skallono ir pasakyk jam, kad sau lauk-eitų su visa kareivija. Paskui važiuok Peterbur-gan ir pasakyk, kam dabar sakyti reikia, nes tik-rai nežinia, kad jie man nedrįstų šeiminkauti, o jeigu nori sėbrauti su padoriais rusais, tai kodėl gi ne, nes tautų broliškumą visumet skelbiau".

Kuomet pabaigė, vienas pepeesų pagelbėjo jam išsiųsti laišką iš tamsiosios ir ryto metą arkivy-skupas tą laišką savo rankose laikė. Bet jis jo visai neskaitė, tiktai įdavė savo kanauninkui Msci-chovskui, kad perskaitytų ir atliktų, kas reikia. Kanauninkas perskaitė, nusišypojo, įmetė gurban ir išvažiovo karieta miestan, nes taip daryti buvo liepas jam daktaras.

Aplinkui aresto susirinko daugybė darbininkų, studentų ir tų ponų, kurie dabar mēto įvairius atsisaukimus. Kaip pradėjo rėkauti, lauztis, du-ris išvertė ir paliuosavo kalinius. Drauge su kitais išėjo ir Ponas Jezus. Ilgai verkė, bučiavo jį, neži-nodami, kas jis, ir jis lygiai bučiavo juos, žinoda-mas, kas jie. Paskui išskėtė raudoną vėliavą, atsi-šlojo minių prisakyje ir, nieko netaręs, ėmė jas vesti.

Sudundėjo brukas; pasigirdo šaudymas, pasi-liejo kraujas, o jis vedė minias, nors griuvo lavo-nai ar pepeesų, ar social-demokratų, ar bundie-čių, visus drauge vedė, nors ten kunigo nematė, nors grafo nematė, nors ir pono Sienkevičiaus ne-matė, vedė jas taip, kad nebuvo nē vienos zy-dų skerdynės, jokios juodosios šimtinės, sausai nie-ko, taip tai ramiai tie žmonės laikės, kaip niekuo-met nesilaikė su kunigu, policistu, arba tautiškuo-ju demokratu.

O tas Netikis Tamošius, kurs sekė žingsnis į žingsnį paskui Pono Jezaus, slėpė už namų ir žiūrėjo, bėgo tolyn, slėpė už kitų namų ir vis žiūrėjo. Galų-gale visiškai ištižo. Išėjo aikštėn, sulaikydavo įvairius buržujus, rodydavo į minių vadą ir šaukdavo lyg pasigėrėdamas:

— Žiurėkit, kas turi akis!

Sustodavo visi ir žiūrėdavo, nieko nesupras-dami, Netikėlis gi šaukė:

— Nepažįstate jo? Tai jis, sakau jums, jis! Juk jį pažistui! Jo žaizdas čiupinėjau!

Tuomet priejo prie jo kaž koks kanauninkas ir smarkiai pradėjo barti už tyčiojimąsi.

— Ką tu ten matai, kvailas žmogau! Agita-toriu raudona skraiste nešina matai, nieko kito ten nematai. Nebuvai per sumą pas šventą Flori-rijoną? Negirdėjai ganytojišką arkivyskupo laišką skaitant? Ponas Jezus arkiganytojaus lupomis prakeikė tuos visus maistininkus. O tu pats, kas toksai, saugokis, kad drauge su jais dar šiandien nepakliutum dešimtan paviljonam!

Bet Netikis Tamošius labai užsikarščiojo ir pradėjo jį koliauti.

— O tu juodasai šeške, nususeli, ką tu čia kal-bi? Ar tu žinai, kaip jis kiekvieną nuskaustą už-stodavo, ar tu matei, kaip jis verkė savo mylimo Lozorius? Tat žiurėk! Tie visi Varšavos gyven-tojai dabar yra yt vienas didelis Lozorius, šaukįs: "Kraują mūsų ilgai liejo budeliai!" Ir teisingai sako: "Te žunie senas, niekšas pasaulis!" Ar anas nešaukė: "Nė akmens iš tavęs, senasai pasauli, neliks?" Pats gi pagalvok, ar jis nesakė: Bėda jums, Farizejai prigavikai, bėda, jums baltinti gra-bai!

Tuomet ir kanauninkas labai užsikarščiojo, pradėjo tampytis, kanauninkas gi šaukė: "Tautiš-kieji demokratai šen!" Bet aplinkui jau gausiai bimbė kulkos ir visi tautiškieji demokratai nune-šė skudurus, kanauninkas ir gi, pakėlęs savo skver-nus, zėrė, Netikis Tamošius, nematydamas, kad iš jo jau dvasia pasirodė, šaukė:

— Žiurėkit, žiurėkit, kas turi akis! Kaip mane matote, jis netik dailiai kalbėjo, yt tautiškieji de-mokratai, bet pasipriešino valdžiai. Nepasiprie-šino? Pasipriešino, nes vieną kartą jį jau pakorė. Sumušė ir pakorė, kaip Oktėja, Krauzė, Kaspra-ką! Žmonės, sekite paskui jo, nes jis mokina, kaip reikia kelti maištas prieš blogą valdžią!

Taigi ir augo minia aplinkui, išėjo į gatves visi Varšavos gyventojai, kurpiai, siuvėjai, dailė-dės, slesoriai, odiniai, duonos kepejai, murininkai, pasiuntiniai, dargi vežėjai išlipio iš vežimų, tram-vajų tarnai išsoko iš tramvajų ir prisiliejo, subėgo visos skalbėjos, prasuotojos, siuvėjos, tarnaitės, vi-rėjos, pirmiausios gi kitų darbininkai iš Pavislio ir iš Stalova gatvės apylenkių, kurjerai, sargai, nē nesuskaitytum tų žmonių, kurie eina ir eina dai-nuodami: "Preč z tyrnamai, preč z dziercami" ir — "my novy zaprovadzim had!"

Netikis Tamošius atsisėdo ant bruko ir gar-siai verkė. Juokė ir verkė. Paskui pakėlė rankas dangun ir sušuko:

— Dieve Tėve, ar tu tą viską matai!

Ir vos tą ištarė, pakilo lengvas vėjalis ir pra-dėjo nešti jį dangun. Tuo laiku pradėjo temti ir spindėjo zvaigždės. Apvisverkės, Tamošius plaukė

dangun, augščiau ir augščiau, virš miestų — žė-mė dingo ir štai atsivėrė aukso dangaus vartai. Tamošius lėjo pro juos klupščias, ištiestomis ran-komis. Visas dangus sujudo. Subėgo išganyti, Apaštalai, Šventieji, Kankiniai, jis gi klupščiai slinko ligi trejojo sosto ir nuolatos gerėdamasi šaukė:

— Akis mano, ką jūs matėt! Ausis mano, ka-jums girdėti teko! Stebuklai daros lenkų žemėje, nors kanauninkai apjakę ir vyskupai negirdi žmo-nių dejavimų! Aš jį mačiau, aš, netikis, o ganyto-jai sako, kad jis neina kitų prisakyje. Žygas ir katalikus mačiau broliškai viename areste už rel-kalą sėdintiūs, paskui gi, kuomet žmonės paliuo-savo juos, globiančius ir graudžiai verkančius! Juos gi kaltino, buk pjovęsį tarp savęs! Jis gi tas mūsų geriausias, švenčiausias, taip susimaišė su minia, kad išrodė mažutį tarp mažučių. Nē pažinti negalima. Turbut tie žmonės jaučia jį nes kaip kuomet paims kurį ir uždarys, tai taip gelbi jį, lyg kad patį Poną Jezų norėtų paliuo-suoti!

Išganytieji, nustebe, žiūrėjo į jį, nedaug ką jo kalbos suprazdami, nes kuomet jie gyveno ir ken-tėjo, tai nieko panašaus anais laikais nebuvo. Tiktai šventas Povilas, mokyčiausias, kuris a-džiai klausė ir viską, ką anas kalbėjo, lygino: popiežiaus laiškų, raukšlė ir susiraukęs žiūrėjo Di-vo Tėvo pusėn.

Dievas Tėvas gi, taip-pat nepakaktinai jo p-sėn žiūrėjas, mostelėjo į šventą Petrą ir taip, juo nuosaliai kalbėjo:

— Klausyk, Petrai. Buvai mano vietininko-basas vaikščiojai, užkankino tave. O tas šiandieninis vietininkas gyvena ir gerai gyvena ir ne tik nemano apie kokią kankynę, bet jis dar man ant vargšų aukotojų nebutus daiktus rašinėja. Klau-syk, Petrai, kad taip su tais vietininkais padaryt-koksai galas?

Sventas Petras palingavo galvą ir atsiduso: — Taip, žinoma, pranokėjas ir ne kiek gere-nis buvo. Žmonės pjovė yt avis, o jis vadino šventa tvarka. Tiesa, sėdi dabar lig ausų pragar. Bet kas iš to!

Dievas Tėvas gi tarė:

— Taip, kam man juos paskui pragaran kišti Klausyk, Petrai, senas tarne. Žiuriu į tą laišką ir net purto mane. Liepiu tau daugiau jokių laiškų iš tų vietininkų nepriiminti. Tegul žmonės atsisteis su jais, kaip išmano!

V. 3. VIII. 1907.

GALAS.

Vertė K. P.

H. IBSEN.

ŠIAURĖS KARŽYGIA

KETURIŲ VEIKSMŲ TRAGEDIJA.

IŠ RUSŲ, LENKŲ IR VOKIETŲ VERTIMŲ VERTE.

K. PUIDA.

Veikiančios ypatos:

ERNULF—iš Fijordų, Islandijos žemietis. SYGURD—Stiprasis, vikingų, vadas. GUNNAR LENNIK—turtingas bondas iš Helgelan-do.

TOROLF—jauniausias, Ernulfo sunas.

DAGNA—Ernulfo duklė.

JIORDIS—Ernulfo pirma duklė.

KORE—bondas iš Helgelando.

EGIL—keturių metų Gunnaro sunas.

—Seši vyresnieji Ernulfo suns.

—Ernulfo ir Sygardo kareivija.

—Švečiai, šeimyna, tarnai ir tarnaitės, beteisiai—is-guiti iš tėvynės ir k.

Veikimas atsituvo Norvegijos Šiaurėje, karaliaus Eriko Krucinojo Kirvio laikuose, Gunnaro namuose ir arti namų.

VEIKSMAS I.

SYGURD (ištraukdamas kardę). Blogai dabar bus su tavim, seneli!

ERNULF (užpuola—Sygurdą ginasi. Dagna ir kėtas Sygurdas kareivių ateina nuo kranto, o šie Ernulfo sunys iš dešinės pusės nuo kalnų).

DAGNA (keliautoje žingsnių prieš kareivius raudonais rubais, mėlynų apsiaustu, kailine kepure ir užpakali nuslinkusia, šaukia žemyn į laivus).

Pagalbą, Sygurdas kareivijai! Mano vyras kovoja su kazin-koku svetimiu.

ERNULFO SUNYS. Pagalbon seneliui! (Nulupa nuo uolų).

SYGURD (į savo žmones). Nesijudinkite. Patsai vienas įveiksiu jį.

ERNULF (į savo sunus). Atsitraukite! (užpuola ant Sygurdo). Noriu tavo kraują pamatyti.

SYGURD. Pažiūrėk pirmą į savo! (Sušėdžia jį ranka, net durtuvus išpuola ant žemės).

ERNULF.

Smagus kirtis, karžygil! Vikiarai tu kardą valdai, Kovon įniršęs veržiesi, — Dargi Sygurd Stiprasai Tavimi sugėdints butų!

SYGURD (šypsodamas). Bet tas užgavimas butų jam garbė!

ERNULFO SUNYS (nustebę). Pats Sygurd? Sygurd Stiprasai?!

ERNULF. Dar skaudžiausio žūdeio mane aną naktį, kuomet išvežiai mano dukterį Dagną. (Atidengia veidą).

SYGURD IR JO ŽMONĖS. Ernulf iš Fijordų.

DAGNA (džiaugsmingai truputį bijodamas). Mano tėvas! — Mano broliai!

SYGURD (į žmones). 'Stokis užpakalyje manęs.

ERNULF. Bereikalingai. (Artinasi prie Sygurdo). Vos pamatiau tave, tuoj pažinau. Ir dėlto pradėjau gėdėti. Norėjau persitikinti ar teisinga žinia, kuri skelbia tave garsiausiu Norvegijos karžygiu. Tebūnie tarp mūsų sandora ir santaika!

SYGURD. Gerai butų, kad tas įvyktų!

ERNULF. Stai mano ranka! Vikrus esi karžygis; ilgai taip smagiai nebuvo senis Ernulf!

SYGURD (spausdamas paduotą ranką). Tebūnie tai paskutinis mudviejų ginčas. Dabar tu pats teisk mūsų bylą. Sutinki su tuo?

ERNULF. Sutinku, ir kaip matant užbaigsiava mūsų kivičius.

(I būtus). Pranešu visiems, kame dalykas. Penktą žiemą baigias nuo to laiko, kuomet Sygurd ir Gunnar Lennik, sustojo prie Islandijos krantų ir išbuvo visą žiemą netoliese nuo mano dvaro. Pavašarį Gunnar varo ir suvadžiojimo keliu išvedė mano auklėtinį Jjordis. Tu gi, Sygurdai, išvežei Dagną, mano dukterį ir pabėgai! Už tą mergaitės išvedimą turi užmokėti man 300 sidabro grivinių ir tuo užsibaigs mudviejų kivičiai.

SYGURD. Lengva baismė, kurios reikalauji. Tris šimtus grivinių užmokėsiu ir pridėsiu dar prie kailiniais pamušta apsiaustą, kurį dovanojo man anglų karalius Etektanas; nė venas Islandijos karžygis nenešiojo brangesnio apsiausto.

DAGNA. Tat santaika, mano gerasai vyre. — Ačiu tau tėve! Tik dabar nurimau. (Spaudžia išvėsi ir broliais rankas ir kalba patyloms).

ERNULF. Te įsikunija tarp mudviejų nesuadoma sandara ir nuo šios valandos Dagna įgauna teises, lyg kad teisiskai ir jos giminėms sutinkant butų ištekejus.

SYGURD. O ant manęs nuo šio laiko gali atsidėti, kaip ant savo giminaičio.

ERNULF. Ištikrųjų — to tikėjau ir tuoj tavo draugiškumą ištyrti noriu.

SYGURD. Esiu prisirengęs. Sakyk, — ko geitai?

ERNULF. Tavo pagalbos. Patarimo ir darbo. Atvykau čion į Helgelandą Gunnaro įsiekodamas ir reikalaujamas atsistieimo už Jjordis išvedimą.

SYGURD (nustebęs). Gunnaro!

DAGNA (nustebus). Ir Jjordis! kur gi jų įieikoti?

ERNULF. Man rodos namie. Gunnaro rumuose.

SYGURD. O kur jo rumai?

ERNULF. Keliatą varstnų nuo šičia. Nežinotai to?

SYGURD (slėpdamas sujudimą). Ištikrųjų nei Mažai apie Gunnarą tepatydavau nuo to laiko, kuomet drauge apleidova Islandiją. Toli nulėkdavau su savo vikingais, daugeliui svetimų karalių taravau, kuomet Gunnar visą laiką namie sėdėjo. Šiandien gi išsėdau čia pavakare audros užklyptas.

Tiesą pasakiu, žinojau, kad Gunnar šiaurėje turi tėvo palaiką — sodybą, bet...

DAGNA (į Ernulfą). Ir dėlto apleidai tėvynę?

ERNULF. Taip! (Į Sygurdą). Kad mudu sutitikvot, tai Visagalių noras. — Ten iš aukštybių! Je tu norėjai. Kad bučiau tave turėjęs įieikoti, nebučiau žinojęs, kur tave rasti galima.

SYGURD (susimastęs). Tiesa — tiesa — bet tavo byla su Gunnaru!... Pasakyk, Ernulfai, ar rimtai manai įieikoti teisį — gerumu ir jėga?

ERNULF. Turiu. Klausyk, Sygurdai, ką tau pasakysiu. Vasaros metą važinėjau į tūgą (virijus) ir daugelį ten guodojamų vyrų radau. Kuomet tūgų tarybos baigėsi, sėdėjau gerdamas tarp savo tautiečių ir tuomet pradėjo kalbėti apie mergaičių išvežimą.

Skandžiausio turėjau prisiklausyti už tą, kad taip ilgai nekeršintu už mano nusikaudimą. Tuomet paėmė mane piktumas. Prisiėkiau nurykti į Norvegiją, surasti Gunnarą ir pareikalauti atlyginimo už tą išve-

žimą, arba atkeršinti ir ne anksčiau grįžti atgal, kol tos bylos neužbaigsiu.

SYGURD. Jeigu dalykai taip susidėjo, tat aišku — savo teisį reikia butinai pajieškoti.

ERNULF. Tečiau nesukalbamas nebusiu. Gunnar žinomas kaip padorus žmogus. Dargi džiaugiuosi iš tos kovos. Islandijoje pagalios jau nusibodo! Tarp melsvų vandenių aš pasenau ir pražilau, ir man rodės, kad reikėtų dar kartą paplukioti po juos, pirma negu...

Hm... teip, — Bergtora, mano geroji žmona, jau seniai kapuose, vyresnieji sunys kas metą plaukioja jūrose, dabar paaugo ir Torolf....

DAGNA (džiaugdamasi). Torolf su jumis? Kur jis?

ERNULF. Ant laivo. (Ranka rodo į dešinę scenos gilumą). Pamatysi koks iš jo vyras! Nuo to laiko, kuomet mus apleidai, išaugo, suvyrėjo ir išdailėjo nepaprastai! Bus iš jo vikrus karžygis, Sygurdai; — į tave panašus!

DAGNA (šypsodamas). Matau, viskas taip dabar, kaip ir seniau buvo; tu visuomet Torolfą labiau sia už kitus mylėjai.

ERNULF. Jis jauniausias už visus ir į motiną panašus — dėlto taip yra.

SYGURD. Bet — tavo byla su Gunnaru — nori ją tuoj atlikti — šiandien....

ERNULF. Geriau šiandien, negu rytoj. Nedidelio atspirkimo pasikakysiu. Nenorės to padaryti, te patsai ant savęs rugoja.

KORE (ateina iš dešinės pusės. Paprasta sermėga apsisvilks, rankoje turi kuolą, kurį kažin-kur iš tvoros išlaužė, giliai ant akių užmaukta milinė skrybėlė). Laimingo susitikimo, karžygiai!

ERNULF. Susitikimas su vikingais retai buva laimingas.

KORE. Jeigu jūs dori žmonės, tat priglausite ir užtarsite už mane! Gunnaro Lenniko žmonės mano galvos pagėdauja.

ERNULF. Gunnaro Lenniko.

SYGURD. Gal ką-nors jam padariai?

KORE. Savo teisę gyniau. Varėme bandą į bendrą ganyklą ant salos, netoli nuo kranto. Gunnaro žmonės užgriebė geriausius mano jaučius, vienas gi jo žmonių pavadinio mane vergu. Tuomet griebiausi ginklo ir užmušiau jį.

ERNULF. Teisingai pasielgei!

KORE. Tečiau jo žmonės šlyt norėjo užklupti ant manęs. Ant laimės, anksti mane perspėjo ir su spėjau ištrukti; bet neilgai reikės laukti mano priešininkų, jie įieškos manęs.

SYGURD (į KORE). Nelabai noriu tikėti tavo žodžiams bondai! Anuomet pažinojau Gunnarą, kaip patį save ir tikiau, kad niekuomet neteisėdai nenuskaus ramių žmonių.

KORE. Taigi Gunnaras tame ir nedalyvavo; jis ištraukė į pietus. Bet Jjordis, jo žmona....

DAGNA, Jjordis!....

ERNULF (murmą). /Taip, taip; tas labai gali buti.

KORE. Siuliau užmokėsi už užmuštąjį berną ir Gunnaras norėjo priimti. Tuomet atėjo Jjordis ir sukurstė savo vyrą pasityčiodama ir priešinosi santakai. Paskui jis išėjo, o šlyt....

SYGURD (žiuri į kairę). Ten iš šiaurės atvyksta kaž-kokie ginkluoti žmonės. Gal tai....

KORE. Tai pats Gunnar.

ERNULF. Buk ramus! spėjau, kad pasiseks man judu sutaukinti. (Gunnaras, ginkluotų vyrų apstolęs, ateina iš kairiosios pusės. Naminiais rubais apstolęs — rusvu kuziu, odinė kelnės, mėlynas apsiaustas ir placiais bryliais skrybėlė. Vienintelis ginklas — mažas kivičius).

GUNNAR. (Pamatęs susirinkusius, sustoja, nustebęs ir svyruoja).

Ištikrųjų, tat Ernulf iš Fijordų!....

ERNULF. Jis pats.

GUNNAR (artindamas). Na, tai meldžiū į mano namus — jeigu santaikos įieškodamas atvyksti.

ERNULF. Jeigu priimsi mano sanlygas — sandaros nesuadysiva.

SYGURD (artindamas). Laimingo susitikimo tau Gunnarai!

GUNNAR (nudižgęs).. Sygurdai! Brolai! (Spaudžia jo ranką). Jeigu tu čia, tai žinau, kad Ernulf sandarą man neša.

(I Ernulfą). Paduok man ranką, seni! Lengva man įspėti, kokių tikslų čion atvyksti. Rupi tau Jjordis, tavo auklėtinė.

ERNULF. Įspėjai. Labai mane nuskaudai, kuomet ją iš Islandijos išvedei, mano susitikimo nepasiklause.

GUNNAR. Tavo teisybė. Kame vaikėsas nusidėjo, vyras turi už tą atsakyti. Jau seniai tavęs laukiau, Ernulfai, ir jeigu išsipirkimo reikalauji, tuoj susitaikysiva.

SYGURD. Ir aš taip spėjau. Ernulf ne daug reikalauja.

GUNNAR (širdingai). Taip, seni! Pritrūktų man turtų, jeigu pareikalautum lygio jos ypabybės išsipirkimo.

ERNULF. Tiesos ir papročių prisitarsiu. Gali tuo daugiau nesirupinti! — Užtenka apie tą! (Rodo į KORE). Matai tą žmogų?

(Toliaus bus.)

K. VIŠUR

Švedijos akademija Stokholme padalino dovanas iš Nobelio užrašo už literatinius ir moksliskus darbus. Dovaną už literatiskus darbus pripažino angljonui Rudyardui Kiplingui; už darbus fizikos dirvoj — Chicago universiteto profesorui Michelsonui; už mediskus tirinėjimus — D-rui Leveran iš Paryžiaus; už darbus Chemijos dirvoj — Berlyno profesorui Buchneriui. Kiekviena dovana yra \$38,000, auksinis medalis ir diplomas. Už darbus užlaikymui sandaros tarp tautų dovanos pripažintoms: italijonui Ernesto Teodoro, minėta ir prancuzui Louis Renaultui.

Berlyno policija tirinėja toliau darbus maskoliškųjų revoliucionierių. Gyvenime valgyklos užlaikytojo pn. 32 Pauk gatvės, Enriko Keiferio, užtikto ginklų krautuvę ir popierą dirbimui maskoliškųjų netikrų pinigų. Susekė, jį, arba bent užtikrina, kad susekė, jog minėta popiera buvo užsteliuota bulgaro Andriejevo, bet jis esąs pirmosios maskoliškosios dūmos atstovas Alexenskyj.

Peterburge likosi suareštuotas buvęs dūmos atstovas, žmonių partijos šalininkas Mikalojus Čaikovskij. Čaikovskij yra tai senas revoliucionierius: 1875 metuose jis Peterburge sutvėrė pirmutinę revoliucijinę organizaciją, bet paskui turėjo dūmti į užrubežius. Gyveno ilgą laiką Londone.

Mieste Madride, Ispanijoje, redakcijoj vieno randui neprilankaus laikraščio suareštuotas 16 kariuomenės unteroficerių, kurie atkako už kokį ten kariuomenę nepatinkantį straipsnį sumuštį redaktorių. Teip garbia randa. Žmonės vienok tik, kad toj redakcijoj likosi suarektas kariuomenės suokablis ant gyvasties karaliaus.

Mieste Sofijoje, Bulgarijos sostapilėj, likosi nūsauti: Macedonijos revoliucionierių vadovas Saratov ir jo pagalbininkas Gurvanov. Turkijos valdžia paskyrė 20,000 dol. už Saratovo pagavimą ir nužudimą.

Tikrojo Morokko sultano Abdel Azizo brolis, norintis paveržti sostą, Mulai Hafig, iš visų šiaurinių apskričių traukia savo kareivius į pietus, miesto Morokko link. Mat keliuose susirėmimuose jo kariuomenė šiauriniuose likosi sumušta ir todėl jį apleido daugelis jį pirmą remiančių maurų gimininių.

Dėl atidėjimo nubaudimo kareivių, kurie Taherane užmuše du sankrovų savininku, Persijos sostapilėj žmonės kėlė neprilankaus valdžiai demonstracijas. Ministeriai pasitraukė nuo vietų. Sachas prikaskė areštuoti ministerių pirmininką, vidaus dalykų ministerį ir Širos provincijos gubernatorių.

13 ir 14 d. gruodžio Prancuzijoje ir jos pakrantėse siautė smarki vėtra. Laikė vėtrų susidaužė karškas Prancuzijos laivas "Isly", teipgi laivas "Padausa". Vėtra siautė ir Anglijos pakrantėse. Kiek iki šiol žino, prigrėdė ten 40 žmonių.

Ant salos Formozos susibuntavo japoniečių iš vietinių chiniečių suorganizuotos kariuomenės dalyks. Chiniečiai paėmė japoniečių žandarų stovyklą Hokupo, išskerdė žandarus ir jų šeimynas, teipgi 63 japoniečius; tik tris japoniečiai ištrūko.

Pietiniuose Chinuose, sukilėliai įsiveržė į provinciją Kwang Si ir paėmė tris miestus, iš kurių išvijo chinieško rando kareivius.

Mieste Wellington, ant salos Naujos Zelandijos (Australijos), sudegė rando trioba ir didelės vertės knygnas.

Mieste Koele, Vakarinėjo Vokietijoje, 12 d. gruodžio likosi atidarytas susivaziavimas Vokietijos katalikiškųjų vyskupų. Prezidentu susivaziavimo yra garsus vokie-tintojas Slezijos lenkų, kardinolas Kopp.

Šveicarijoje, atsiuvo to krašto prezidento rinkimai. Išrinktas tapo vienienis metams redikalas, Dak-teras Ernst Brenner. Rinkimai prezidento Šveicarijoje atsiuva be tokio triukšmo ir papirkimų,

kaip tai daroma Amerikoje.

Atsakydami ant Prūsų valdžijos sumanymo priverstino išpirkimo žemės nuo lenkų, visi lenkai, gyvenanti, Prusuose, Lenkijoje, Galicijoje ar kitur pradėjo boycotuoti vokiekiškuosius išdirbinius.

Pasibaigė besiviešėjimas Vokietijos cecoriaus Anglijoj, kur jis išbuvo vieną mėnesį laiko. Grįždamas namon, jis užsuko į Holandiją, atlankė jos karalienę Wilhelminą.

Slezijos ir Poznaniaus dijecezių perdtinis, kardinolas Kopp, uždraudė katalikiškiems kunigams ilgesniam kaip viena diena laikui prisilinti iš savo parapijų. Tas padavadyjimas kreipiasi prieš kunigus Vokietijos parlamento atstovus, terp jų yra du lenkai kunigai.

Maskvos kariškasis teismas pasmerkė mirtin moterį, kuri metė bombą į general-gubernatorių Gerschemaną. Bet minėta moteris likosi suzeista. Argi caro teisejai ne leis jai ramiai numirti pačiai!

Daugelis sugrįžusių iš Amerikos Austrijon išeivų perka namie žemę. Per tai žemės kainos Austrijoje ir Vengrijoje žymiai pakilo. Užtai grįžta daugybė vargšų, kuriuos reikia maityti.

NAUJI RAŠTAI.

Kankintinio Sunus arba Pirmųjų krikščionių persekiojimas. Sutrupinta iš kardinolo Vismanno Pabola. Su paveikslėliais. Kainas. 67 pusl.

Fabiola gana didelė knyga, parašyta kardinolo Wiesmano, bet literatškos vertės neturi, o per sutrupinimą dar tapo sudarkyta ir mažai originalo vertė. Vertimas teipgi negeriausias: daug yra ir žodžių ir sakinių ne lietuviškų.

Atsilaikimas Lietuvių Socijalistų Sąjungos Amerikoje. Massachusetts Rajono. 8 pusl.

Ellij Raštai. Eilės "Marnotrauna Sunas daina ir, Novobrancy daina" spaudon ne tinka. Kas eiles nori rašyti, pirmą turi gerai susipažinti su kalbos gramatika; be to ellij rašyti negalima, be gramatikos rašytos niekam ne tiks. Geriau bandykite Tamistą rašyti ne eilėmis, pradėkite nuo aprašinėjimo bėgančių atsitikimų.

APGARSINIMAI.

PUIKUS NAMAS.

Ponas J. Trineris, gerai žinomas išdirbėjas Trinerio Amerikonisko Elikyro Karčiojo Vyno praneša visiems jo biznib draugams, kad jo naujas namas yra užbaigtas. Yra tai puikus, sulyg šios mados, didelis trobe-sis. Vynaskrynės, neperderant, yra geriausias iš miesto Chicago, laboratorijos ir ofisai labai šviesūs, gera išvedinami, sanitariški. Pono Trinerio pasisekimas, be abejonės, priklauso nuo jo griežto prisilankymo biznib taisyklių, aprupinti žmones geriausiomis prekėmis. Baisiai didelis išpardavimas Trinerio Amerikonisko Elikyro Karčiojo Vyno yra tikrai geriausias prirodymu jo geros ypabybės. Tai yra labai branginamas vaistas visose negalėse gromuliojimo organų. Jis duoda sveiką valgu-mą, padaro virinimą pilnu, ir vir-są kuną sveiku. Kol tavo vir-nimo organai veikia kaip reikia, tol nėra vietos ligai tavo kune. Šitas vaistas visai nėkenkia, ne-turi jokių vodingų sudėtinųjų. Gaunamas aptiekose. Naujas adresas yra Juoz. Trineris, 616-622 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

IS SKAUSMŲ I SVEIKATA! Pastanavijau viešai padėkavoti už sugrąžinimą sveikatos bei išgydymą Dr. Collins Medical Inst. iš ligos, kurią iš jaunystės klydų savo pasigaminau; tan-rais šlapinimas ir pulsūs užde-gimas, nuilsimas nuolatos ir sėklos nubėgimas, nerviskumas ir nemiga, skausmai nerūšose ir kitur.

Nors tai kam pasirodytų ypa-70 E. 13th st., Chicago, Ill.

tingas dalykas kaip savo paslap-tis, pagarsinu, vienok bekenė-damas patyriau, kad ir savo ne-prieteliui nelinkėčia; užtai geri žmonės pasinaudos mano pra-nešimu ir žinos, kur rasti pa-gelbą sveikatai.

Aš savo ligą kaip viršui aprašiau Dr. Collins M. I. ir at-siastus iš tenais vaistus varto-jau, prisilaikydamas pamokini-mų ir pasilikau sveikas; teipat esu atsakantis prie šeiminiško gyvenimo, pirmiau niekur nebu-vau ir nekam tikęs.

Už prašalinimą skausmų ir suteikimą sveikatos ir visos pa-jiegos, turiu išart garsingam Profesoriaus Institutui širdingą ačiū!

N. Juropaulas, Box 219, Nashua, N.H.

"MIKĖS VALDINIŲ POTE-RIAI".

Šitoje knygutėje telpa caro Mikės prispaustųjų žmonių po-teriai. Beto yra giesmės ir dau-gybė satyriškų trumpų pasikal-bėjimų; yra keturi labai dailiai ir juokingai nupiešti paveiks-lai (Caro sapnas, Ramybės ir san-taikos aniuolo darbas, ir kiti). — Kas šiam mėnesyje užsirasys visiems metams juokų ir saty-rus laikraštį "Dilgėlės" (Kaš-tuoja tik \$1.00 metams), tas gaus tą knyguelę dovanai. ("Dilgėlės" teipgi su paveik-lais, karikatūromis — tai pir-mas lietuvių rašilavoj toks lai-krastis). Adresas: "Dilgėlės", 1815 Moyamensing av., (27—XII) Philad'a, Pa.

Dr. Collins M. I. ir at-siastus iš tenais vaistus varto-jau, prisilaikydamas pamokini-mų ir pasilikau sveikas; teipat esu atsakantis prie šeiminiško gyvenimo, pirmiau niekur nebu-vau ir nekam tikęs.

Už prašalinimą skausmų ir suteikimą sveikatos ir visos pa-jiegos, turiu išart garsingam Profesoriaus Institutui širdingą ačiū!

N. Juropaulas, Box 219, Nashua, N.H.

"MIKĖS VALDINIŲ POTE-RIAI".

Šitoje knygutėje telpa caro Mikės prispaustųjų žmonių po-teriai. Beto yra giesmės ir dau-gybė satyriškų trumpų pasikal-bėjimų; yra keturi labai dailiai ir juokingai nupiešti paveiks-lai (Caro sapnas, Ramybės ir san-taikos aniuolo darbas, ir kiti). — Kas šiam mėnesyje užsirasys visiems metams juokų ir saty-rus laikraštį "Dilgėlės" (Kaš-tuoja tik \$1.00 metams), tas gaus tą knyguelę dovanai. ("Dilgėlės" teipgi su paveik-lais, karikatūromis — tai pir-mas lietuvių rašilavoj toks lai-krastis). Adresas: "Dilgėlės", 1815 Moyamensing av., (27—XII) Philad'a, Pa.

Dr. Collins M. I. ir at-siastus iš tenais vaistus varto-jau, prisilaikydamas pamokini-mų ir pasilikau sveikas; teipat esu atsakantis prie šeiminiško gyvenimo, pirmiau niekur nebu-vau ir nekam tikęs.

Už prašalinimą skausmų ir suteikimą sveikatos ir visos pa-jiegos, turiu išart garsingam Profesoriaus Institutui širdingą ačiū!

N. Juropaulas, Box 219, Nashua, N.H.

"MIKĖS VALDINIŲ POTE-RIAI".

Šitoje knygutėje telpa caro Mikės prispaustųjų žmonių po-teriai. Beto yra giesmės ir dau-gybė satyriškų trumpų pasikal-bėjimų; yra keturi labai dailiai ir juokingai nupiešti paveiks-lai (Caro sapnas, Ramybės ir san-taikos aniuolo darbas, ir kiti). — Kas šiam mėnesyje užsirasys visiems metams juokų ir saty-rus laikraštį "Dilgėlės" (Kaš-tuoja tik \$1.00 metams), tas gaus tą knyguelę dovanai. ("Dilgėlės" teipgi su paveik-lais, karikatūromis — tai pir-mas lietuvių rašilavoj toks lai-krastis). Adresas: "Dilgėlės", 1815 Moyamensing av., (27—XII) Philad'a, Pa.

Dr. Collins M. I. ir at-siastus iš tenais vaistus varto-jau, prisilaikydamas pamokini-mų ir pasilikau sveikas; teipat esu atsakantis prie šeiminiško gyvenimo, pirmiau niekur nebu-vau ir nekam tikęs.

Už prašalinimą skausmų ir suteikimą sveikatos ir visos pa-jiegos, turiu išart garsingam Profesoriaus Institutui širdingą ačiū!

N. Juropaulas, Box 219, Nashua, N.H.

"MIKĖS VALDINIŲ POTE-RIAI".

Šitoje knygutėje telpa caro Mikės prispaustųjų žmonių po-teriai. Beto yra giesmės ir dau-gybė satyriškų trumpų pasikal-bėjimų; yra keturi labai dailiai ir juokingai nupiešti paveiks-lai (Caro sapnas, Ramybės ir san-taikos aniuolo darbas, ir kiti). — Kas šiam mėnesyje užsirasys visiems metams juokų ir saty-rus laikraštį "Dilgėlės" (Kaš-tuoja tik \$1.00 metams), tas gaus tą knyguelę dovanai. ("Dilgėlės" teipgi su paveik-lais, karikatūromis — tai pir-mas lietuvių rašilavoj toks lai-krastis). Adresas: "Dilgėlės", 1815 Moyamensing av., (27—XII) Philad'a, Pa.

Dr. Collins M. I. ir at-siastus iš tenais vaistus varto-jau, prisilaikydamas pamokini-mų ir pasilikau sveikas; teipat esu atsakantis prie šeiminiško gyvenimo, pirmiau niekur nebu-vau ir nekam tikęs.

Už prašalinimą skausmų ir suteikimą sveikatos ir visos pa-jiegos, turiu išart garsingam Profesoriaus Institutui širdingą ačiū!

N. Juropaulas, Box 219, Nashua, N.H.

"MIKĖS VALDINIŲ POTE-RIAI".

Šitoje knygutėje telpa caro Mikės prispaustųjų žmonių po-teriai. Beto yra giesmės ir dau-gybė satyriškų trumpų pasikal-bėjimų; yra keturi labai dailiai ir juokingai nupiešti paveiks-lai

globo Sv. Kazimiero Lietuvos karaliačio. Vaidinimas atsisbus 4 d. sausio, 1908 m., prasidės 7 val. vakare, salė atsidarė 6 val. pas Simaną Joci, 537 Collinsville st., East St. Louis, Ill. Užprašome tad ant šio links-mo vakaro atsilankyti kuo-skaitlingiausiai, nes dar šiame mieste nebuvo tokio puikaus vaidinimo. Be teatro bus de-klamacijos, dainos ir prakalbos. Kalbėtojai bus iš kitur, iš Springfieldo ir Chicago. Po teatro bus puikus balius, ant kurio gies garsi muzika, veda-ma Schneiderio. Tikietas 25c. Neprašome geros pro-gros smagiai pasilinksinti ir at-silankykite kuoskaitlingiausiai. 27—XII) Komitetas.

SEPTINTAS DIDELIS BA-LIUS!

Chicago. Dr. t. Sv. Francis-kas Seraf. parengė didelį ba-lių nedėlioje, 5 d. sausio, 1908 m., Pulkasio salėje, 800 South Ashland ave., prasidės 6 val. va-kare ir trauksis per naktį. Ti-kietas vyru su moteria 25c. Bus puiki muzika, gardūs gėry-mai, kvepianti cigarai ir širdin-gas priėmimas. Šita draugystė yra seniausia ir visi žino, kaip ji savo svečius priima. Atsilan-kykite skaitlingai. (27—XII) Komitetas.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo pačios Onos Vaskienės, išėjo nuo manęs pernai metų; paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Pušalotų parap., Dekonielių sod. Ji yra 30 metų amžiaus, tamsiai geltonais plu-kais, tamsiai mėlynų akių, ant vieno veido turi juodą apgamą, moka rašyti lietuviškai, lenkiškai ir angliskai. Kas man apie ją praneš gaus \$10.00 dovany.

Kasparas Vaskas,
201 N. 23rd St.,
Philadelphia, Pa
(20—XII)

Pajieškau Kazimiero Kaza-nausko, penkių ir pusės metų augšio, apie 35 metų senumo, papasūti į Italiją, juodais plu-kais ir usais, pailgo veido, sau-sas, šneka perdaug, angliskai mažai temoka, prigimta kalba lietuviška, bet kalba ir lenkiškai ir maskoliškai. Vaikščiojo su knygoms ir kitoms panašioms prekėms. Kas suteiks man apie jį žinią busiu labai dėkingas.

Alek. Lakovič,
853 Cunningham street,
Rockford, Ill.

Pajieškau savo brolio Jono Mačiukėno, atvažiavusio į New Yorką 15 d. lapkričio, nuvykusio Chicago, bet jis pas mane ne-priėmęs. Teipgi pajieškau bro-lio Antano Mačiukėno. Jis yra apie 7 metai Amerikoje, paeina iš Kauno gub., Ukmergės pav., Šilų parap., Briežvalių sodas. Jie patys ar kas kitas teiks duoti žinią adresu:

Ad. Mačiukėnas,
8466 Vincennes Road, Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Domini-niko Raudžio, Kauno gub., Telsių pav. ir parap., Paežerių sodas. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žinią adresu:

Petras Raudis,
1191 S. Western av., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pusbrolio Juo-zapo Barausko, Kauno gub., Raseinių pav. ir vol., 8 metai kaip Amerikoje. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žinią adresu:

St. Barauskis,
576 Ban st., Kenosha, Wis.

Pajieškau savo brolio Jono Vainickio, Kauno gub., Šiaulių pav., Pašvintinio vol., Skribakų sod, 3 metai kaip Amerikoje. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žinią adresu:

Mike Vainickis,
404 York ave., Paterson, N. J.

Pajieškau savo pažįstamo Vladislavo Stupuro, Kauno gub., Šiaulių pav., Papilės vol., Rė-tių sod, 3 metai kaip Ameri-koje, gyveno pirmiau New Yor-ke. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žinią adresu:

Fr. Butkus,
642 S. Canal st., Chicago, Ill.

Pajieškau Adomo Vaitkevi-čiaus ir Juozapo Širvinskio, Vil-niaus gub., Trakų pav., Butri-monių vol., Vaisodžių kaimo. Jie patys ar kas kitas teiks duoti žinią adresu:

duoti žinią adresu:
Fr. Kmieliū,
Box 526, Baldwinville, Mass.

Pajieškau savo brolio Pijūso Sarkausko, Suvalkų gub., Sena-pilės pav., Mikališkės gm., Sker-sabalių kaimo. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žinią adresu:

Ad. Sarkauskas,
Box 583, Du Quoin, Ill.

Pajieškau savo draugų: An-tano Luckos, Suvalkų gub., Se-napilės pav., Prienų parap., Sprindiškių kaimo ir Juozapo Steponačio iš to paties krašto, tik Garliavos parap., Kampiškių kaimo. Jie patys ar kas kitas teiks duoti žinią adresu:

Fr. Jekūčionis,
82—17 st., SS. Pittsburg, Pa.

Pajieškau savo pusseserės O-nos Rikdžintės, kuri girdejaus iš-tėkėjusi ir atvažiavo su vyru į Ameriką; vyro vardas Jonas, o m., Pulkasio salėje, 800 South Ashland ave., prasidės 6 val. va-kare ir trauksis per naktį. Ti-kietas vyru su moteria 25c. Bus puiki muzika, gardūs gėry-mai, kvepianti cigarai ir širdin-gas priėmimas. Šita draugystė yra seniausia ir visi žino, kaip ji savo svečius priima. Atsilan-kykite skaitlingai. (27—XII) Komitetas.

Pajieškau savo draugo Jono Kalasapuko, Suvalkų gub., Kal-varijos pav., Balkunų gm., Poš-nios kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu:

Fr. Pocevič,
B. 3224 E.S.D., Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo brolio Juozo Mockevičiaus, 5 metai atgal gyve-nusio Mt Carmely, Pa. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žinią ad-resu:

K. Mockevičius,
2120 St Clair Av., N.E.
Cleveland, Ohio.

Pajieškau Antano Žemaičio, gyve-nusio su manim drauge, paskui 7 d. spalio šių metų išvažiavusio, rados į Chicago. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žinią adresu:

Ludv. Kukuraitis,
Box 112,
Cromtney, Pa.

AUKOS REVOL.

Farmington, Ill. J. Kulvins-kas \$1.00; V. Salaševičius, I. Stokšus, I. Salaševičius, J. Lauke-vičius, A. Stokšus, Ad. Lauke-vičius, V. Burba po 25 c. Viso \$2.60, atmetus siutimo lėšas lie-ka \$2.55, skiria S. D. P. Lietuvo-jai.

Iš Amsterdam, Ohio. A. Skov-ron \$1.00; J. Karpauskas, St. Lev-koški, M. Raizis po 50 c.; A. Rai-ziūtė 10c. Viso \$2.60. Skiriama revoliucionieriams.

Pajieškau savo brolio Petro Davydono, Kauno gub., Pane-vėžio pav., Megonių sod, trys metai kaip Amerikoje, pirmiau gyveno Welisn, Ill. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žinią adresu:

Antanas Davydonis,
252 South st., Athol, Mass.

Ant Pardavimo.

Už \$2800 pirkis lotą su dviem namais ant Wallace Street Chi-cago Heights. Rendos ateis \$31.00 ant mėnesio. Pati renda gali tas properties išmokėti. Atsi-šauk pas A. Olszewski, 3252 So. Halsted St., Chicago. Mės turi-me daugybę gerų namų ant par-davimo visose miesto dalyse.

Pardavimui gera buclėnė ir grosernė su vežimu, arkliu, ir tt. Savininkas išvažiuoja iš miesto. Atsišaukite "Lietuvos" redakcijon. (20—XII)

KAS NORI FARMOS?

Aš išvažiuoju 8 d. sausio 1908 m. iš Chicago į Missourės val-stiją ant savo farmos aptverti tvoras ir aptaisyti trobas ir te-nai busiu keletą svačių. Jei kas iš lietuvių nori čia farmą pirkti, tegul rašo man žemiau paduotu adresu, o aš suteiksiu visas reikalingas žinias apie far-mas čia pardavimui.

Juoz. Zymončius,
Alton, Mo. Texas Co.
(3—1)

Didelė javams sankrova, tinka-ma naujų ar antros rankos rakan-

dams, randa priedama, gera vieta. 3301 South Halsted St.

Parsiduoda valgomų daiktų san-krova ir mėsos, reikalinga gerai iš-dirbtas, tik viena sankrova šiame miestelyje, yra apšiai lietuvių ir lenky, žydiški krautuvų nėra, pa-brikai gerai dirba dieną ir naktį; parsiduoda dėlto, kad savininkas turi kitą biznį. Susizinti reikia per laiškus. Adresas: B. Goraje-sky, Pepperell, Mass.

PASARGOS SKAITYTOJAMS.

1) Kada reikalaui permalyti ad-resą, dėl stulbinimo laikraščio, visu-da paduok ir senajį savo adresą. Je-lgi pats gerai rašyti nemoki, tai ad-resą duok kitam, geriau mokančiam, parašyti.

2) Pinigus geriausia siųsti per Money Order arba registruotame laiške. Nedėk į laišką smulkų si-da-vinį, ne aukštinį pinigų, nes jie keltinėj kopertą praplės, išpūs ir prapūs. Geriau, vėlesiu smulkų, į dekl. patinčių markių už tą sumą. Pašto markės priimamos tiklitoje vietoje smulkų, kur suma mažesnė už \$1.00. Jei suma siekia \$1.00 ar daugiau, tai markių nesiekite, bet dekl. te pinigų arba Money Order. Jeigu suma bus \$1.25, tai galima dėti \$1.00 pinigais, o 25 centus markėmis. Vienok markės turi būti visos sveikos, nesusipusios viena su kita, nei prie laiško neprilipintos, telp kad mės ga-lėtume jas panaudoti savo laisksam. Sulipintų markių neįpraima. Mar-kes priimame tiklitoje Suvenyčių Val-stijos laiškinės Amerikos, jokių kitų viešpatyčių markių neįpraima.

3) Jeigu išpirkti Money Order, tai nelykišką jį pas save, bet pri-siųsk redakcijai, nes be "Orderio" redakcija negali pinigų iš pašto sa-uti. Pasilaikyk sau tik mažąją hal-tąją kortelę, o didesniąją, mėlyną prisiskų prastame laiške, registruoti nereikia.

4) Ant laiško, kuriame užsakai kny-gas ar kitokius tavorus, nulekda ne-rašyk jokių kitų reikalų, kaip ve: korespondenciją, apgarsinimą, ar k-ką kitą, kas su užsakymais tavoris nesir-šia, nes pas mus tavory (knygų) siuntiniai yra atliekami viename de-partamente, apgarsinimai kitame de-partamente, o korespondencijos tre-tiame departamente ir kiekvienas departamentas yra po priežiūra ki-ty ypato. Tad jeigu jus ant vienos popieros surašysite keletą reikalų, tai jus laisksam turės laukti pirmame departamente kol tas jį apdirbs ir nusisų antram, o ten vėl laukti kol šis jį apdirbs ir pasisų trečiam. To-kius laisksam negalima nė į laiską at-sakyti, nė geras atlikti; nes pas pir-mąjį departamentą likus laišku, ant-ram nulekda davdu. Geriausia lai-kyti kiekvieną reikalą ant atskiros popieros, tada kiekvienas reikla-mas perduotas tam tikram departa-mentui ir vis reikalai tuom patim laiku liks atlikti greitai ir gerai.

5) Niekada nesiusk pinigų, nė Mo-ney Orderio atskyrame laiške nuo užsakymo. Visada dėk pinigų ar Money Order jį tą patį laiską ku-riame tavorus užsakai. Nes jeigu užsakymas ateis be pinigų, mes ne-galėsime jo išpildyti, vien todėl, kad pinigų nėra, o jei ateis pinigai be užsakymo, mes nežinosime ką su nėra užsakymo.

6) Visada ant savo laisškų pasirašy-kite savo pravardę ir adresą. Nors ir tuktantį kartų mums rašė, visda reikla pasirašyti pravardę ir ad-resą kiekvienam laiške, nes mes ra-dė laiską tarp 100 ar 200 laisškų paspausk, telpa keli simtai užrašymo ir juokingų pasauk. Kiekvienas nusipir-ke iš pamintų 4 knygy I, II, III ar IV dalį, turės per visą savo am-šį nelaimingą pasauk turę ... \$1.25

Drutai apdaryta ... \$1.50

70 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalls IV. Čia telpa 141 laisškų, gražių, juo-kingų, išmintingų ir šingidžių pasau-ky. Chicago, Ill. 1903, pusl. 280 \$1.25

Drutai apdaryta ... \$1.50

76 Maxim Gorkij. Pasakojimai. Iš rusų kalbos vertė A. L. L. Tefins: Giesmės apie sakalą, Nenadėlis, Ma-karas Čudra, Rudenį, Didelisim šeli ir viena. Chicago, Ill. 1906, puslapų 103 ... \$1.25

90 Oltipa. Graži apysaka iš laisų savitarpinės karės Šiaurinės Amerikos Indijonų. Vertė A. Olszewski. Antra patalpyta laida. Chicago, Ill. 1906, 69 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalls III. Čia telpa 202 dar gražesni ir juokingesni pasakos. Chicago, Ill. 1904, pusl. 333 ... \$1.25

Drutai apdaryta ... \$1.50

70 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalls IV. Chicago, Ill. 1905, pusl. 299. Šio-je knygoje telp kaip ir pirmesne da-lyse Dro. J. Basanavičiaus surinkti pasauky, telpa keli simtai užrašymo ir juokingų pasauk. Kiekvienas nusipir-ke iš pamintų 4 knygy I, II, III ar IV dalį, turės per visą savo am-šį nelaimingą pasauk turę ... \$1.25

Drutai apdaryta ... \$1.50

100 Pasaka apie kantrią Aleną. Duk-terį turki ciecloras Antoniaus, kur per 22 metus vaikščiodama po svietą, daugybę bėdų ir vargų iškenčė. An-tra laida. Iš lenkiško vertė A. Olsze-wski. Chicago, Ill. 1902, pusl. 66 ... \$1.00

114 Ponaš ir bernas. Apsakėlė L. Tolstojaus iš gyvenimo maskolių li-keidžių. Žingėdli, porijams susipa-tinti su buvį ir sanjoms maskolių kalimėly gyvenimo; ji verčia skaito-tyje drauge jauti su vargo prisigėla-šimomis. Chicago, Ill. 1904, pusla-pų 60 ... \$1.00

120 Po priedanga šventinys. Istori-ška apysaka iš Rymo laisų. Parašė B. Posteri. Vertė K. J. Odošojė, 1905, pusl. 100 ... \$1.00

124 Robinsonas Kruizjūs. Graži mo-rališka pasaka. Aštra pertalpyta lai-da. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83 ... \$1.00

185 Žmogus nepilnė. Vertė I. A. Švedskio Nėris. Labai graži apysa-klė, kaip turtingo prekėjo sūnus apsi-vedė su varginga mergina ir laimėn-giau gyveno už kitus, apsiavedusius su turtiniais. Šita apysakėlė užima kiekvieną jauną vaiką ir merginą ir mokina žmogiskos doros. Chicago, Ill. 1899, pusl. 23 ... \$1.00

257 Kun. Gramuolė Rastinyčioje. Ko-medija viename akte. Parašė kun. Fr. Hodur. Graži parašyta komedija, in-kanti perstatymui. Chicago, Ill. 1906, pusl. 11 ... \$1.00

282 Mindauga Lietuvos Karalius. Istoriška pasakėlė 5-ae akto. Lietu-viškai parašė Julius Sloveckis. Lie-tuviškai vertė V. Kapas (D-ras V. K-31ka). Chicago, Ill. 1900, pusl. 86 ... \$1.00

331 Žilė galvon — veinis vuodeg. Komedija viename akte. Pagal lenki-šką sutaisė M. P. P. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31 ... \$1.00

471 Akyvi apsielėkimali sviete, ant-karij žmonės nuolat siuri, bet jų

staus gimim. Iš Rymo laisų ir kalp-tuom laiku žmonės buvo pavergti ir visai pankinami. P. 32, prekė 10c

185 Išlytymas iš laisų gyvunų. Lek-cija Dr. J. Kulio, su daug pavelskė-ly iš embriologijos. P. 12, Prekė 10c

Oras. Vanduo, šviesa ir šiluma. Lekcijos prof. Dr. Blochman'o, sutaisė Šernas. Su daug pavelskėly. P. 128, Prekė 40c

Tautiškos Piltikos knygyne. Telpa čia Rusijos policijos viešpa-tavimas, persekiojimas ypotos laisvės, draugijų ir susirinkimų, laisvės so-džio ir sąžinės, ir kame išganymas? P. 47, Prekė 10c

Laikrodininko atminimai. Pasak Erman-Satriang, sutaisė S. M. Pa-velskas iš Napoleono I paskutiniųjų kariavimų. P. 44, Prekė 15c

Kaip žmonės su ponais kovojo? Sodėly sukilimai Ispanijoj. XIV amžiuje. Parašė A. J. J. P. 34, Prekė 10c

Vaišės Jėzaus Kristaus pas Popie-žių Pijų IX. Parašė Victor Hugo, antra laida. Prekė 10c

Užspausdyti virš minėtų knyge-ly, adresuokite:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Knygų Katalogas

27 Gyvenimo Mokykla. Parašė Ori-son Svit-Marden. Lietuviškon kalbon išvertė K. Žegota. Užrašai pagarsė-jusių žmonių. Labai naudinga kny-ga. Didelio formato. Chicago, Ill. 1907 ... \$1.50

Apdaryta ... \$2.00

35 Gyvenimo vaizdeliai. Susidedanti iš devynių sekandžių gražių pasakė-ly: Aislevėlinimas, Vagis, Kas kal-tas, Gėtvės vaikai, Paportio žiedas, Milišo sargas, Signales, Keleivis, Bu-lio šėvės. Chicago, Ill. 1902, pusla-pų 99 ... \$1.50

43 Karės laukuoje. (Karolio vi-rtimė). Parašė V. V. V. Garsin. Vertė A. L. L. Uimanti pasaka iš laisų karės maskolių su turkais. La-isku dojimo gamtos pajegy. Chicago, Ill. 1904, pusl. 298 ... \$1.00

67 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalls I. Čia telpa 141 laisškų, gražių, juo-kingų, išmintingų ir šingidžių pasau-ky. Chicago, Ill. 1903, pusl. 280 \$1.25

Drutai apdaryta ... \$1.50

76 Maxim Gorkij. Pasakojimai. Iš rusų kalbos vertė A. L. L. Tefins: Giesmės apie sakalą, Nenadėlis, Ma-karas Čudra, Rudenį, Didelisim šeli ir viena. Chicago, Ill. 1906, puslapų 103 ... \$1.25

90 Oltipa. Graži apysaka iš laisų savitarpinės karės Šiaurinės Amerikos Indijonų. Vertė A. Olszewski. Antra patalpyta laida. Chicago, Ill. 1906, 69 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalls III. Čia telpa 202 dar gražesni ir juokingesni pasakos. Chicago, Ill. 1904, pusl. 333 ... \$1.25

Drutai apdaryta ... \$1.50

70 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalls IV. Čia telpa 141 laisškų, gražių, juo-kingų, išmintingų ir šingidžių pasau-ky. Chicago, Ill. 1903, pusl. 280 \$1.25

Drutai apdaryta ... \$1.50

76 Maxim Gorkij. Pasakojimai. Iš rusų kalbos vertė A. L. L. Tefins: Giesmės apie sakalą, Nenadėlis, Ma-karas Čudra, Rudenį, Didelisim šeli ir viena. Chicago, Ill. 1906, puslapų 103 ... \$1.25

90 Oltipa. Graži apysaka iš laisų savitarpinės karės Šiaurinės Amerikos Indijonų. Vertė A. Olszewski. Antra patalpyta laida. Chicago, Ill. 1906, 69 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalls III. Čia telpa 202 dar gražesni ir juokingesni pasakos. Chicago, Ill. 1904, pusl. 333 ... \$1.25

Drutai apdaryta ... \$1.50

70 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalls IV. Čia telpa 141 laisškų, gražių, juo-kingų, išmintingų ir šingidžių pasau-ky. Chicago, Ill. 1903, pusl. 280 \$1.25

Drutai apdaryta ... \$1.50

76 Maxim Gorkij. Pasakojimai. Iš rusų kalbos vertė A. L. L. Tefins: Giesmės apie sakalą, Nenadėlis, Ma-karas Čudra, Rudenį, Didelisim šeli ir viena. Chicago, Ill. 1906, puslapų 103 ... \$1.25

90 Oltipa. Graži apysaka iš laisų savitarpinės karės Šiaurinės Amerikos Indijonų. Vertė A. Olszewski. Antra patalpyta laida. Chicago, Ill. 1906, 69 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalls III. Čia telpa 202 dar gražesni ir juokingesni pasakos. Chicago, Ill. 1904, pusl. 333 ... \$1.25

Drutai apdaryta ... \$1.50

70 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalls IV. Čia telpa 141 laisškų, gražių, juo-kingų, išmintingų ir šingidžių pasau-ky. Chicago, Ill. 1903, pusl. 280 \$1.25

Drutai apdaryta ... \$1.50

76 Maxim Gorkij. Pasakojimai. Iš rusų kalbos vertė A. L. L. Tefins: Giesmės apie sakalą, Nenadėlis, Ma-karas Čudra, Rudenį, Didelisim šeli ir viena. Chicago, Ill. 1906, puslapų 103 ... \$1.25

90 Oltipa. Graži apysaka iš laisų savitarpinės karės Šiaurinės Amerikos Indijonų. Vertė A. Olszewski. Antra patalpyta laida. Chicago, Ill. 1906, 69 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalls III. Čia telpa 202 dar gražesni ir juokingesni pasakos. Chicago, Ill. 1904, pusl. 333 ... \$1.25

Drutai apdaryta ... \$1.50

70 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalls IV. Čia telpa 141 laisškų, gražių, juo-kingų, išmintingų ir šingidžių pasau-ky. Chicago, Ill. 1903, pusl. 280 \$1.25

Drutai apdaryta ... \$1.50

76 Maxim Gorkij. Pasakojimai. Iš rusų kalbos vertė A. L. L. Tefins: Giesmės apie sakalą, Nenadėlis, Ma-karas Čudra, Rudenį, Didelisim šeli ir viena. Chicago, Ill. 1906, puslapų 103 ... \$1.25

90 Oltipa. Graži apysaka iš laisų savitarpinės karės Šiaurinės Amerikos Indijonų. Vertė A. Olszewski. Antra patalpyta laida. Chicago, Ill. 1906, 69 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalls III. Čia telpa 202 dar gražesni ir juokingesni pasakos. Chicago, Ill. 1904, pusl. 333 ... \$1.25

Drutai apdaryta ... \$1.50

70 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalls IV. Čia telpa 141 laisškų, gražių, juo-kingų, išmintingų ir šingidžių pasau-ky. Chicago, Ill. 1903, pusl. 280 \$1.25

Drutai apdaryta ... \$1.50

76 Maxim Gorkij. Pasakojimai. Iš rusų kalbos vertė A. L. L. Tefins: Giesmės apie sakalą, Nenadėlis, Ma-karas Čudra, Rudenį, Didelisim šeli ir viena. Chicago, Ill. 1906, puslapų 103 ... \$1.25

90 Oltipa. Graži apysaka iš laisų savitarpinės karės Šiaurinės Amerikos Indijonų. Vertė A. Olszewski. Antra patalpyta laida. Chicago, Ill. 1906, 69 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalls III. Čia telpa 202 dar gražesni ir juokingesni pasakos. Chicago, Ill. 1904, pusl. 333 ... \$1.25

Drutai apdaryta ... \$1.50

70 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalls IV. Čia telpa 141 laisškų, gražių, juo-kingų, išmintingų ir šingidžių pasau-ky. Chicago, Ill. 1903, pusl. 280 \$1.25

Drutai apdaryta ... \$1.50

76 Maxim Gorkij. Pasakojimai. Iš rusų kalbos vertė A. L. L. Tefins: Giesmės apie sakalą, Nenadėlis, Ma-karas Čudra, Rudenį, Didelisim šeli ir viena. Chicago, Ill. 1906, puslapų 103 ... \$1.25

90 Oltipa. Graži apysaka iš laisų savitarpinės karės Šiaurinės Amerikos Indijonų. Vertė A. Olszewski. Antra patalpyta laida. Chicago, Ill. 1906, 69 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalls III. Čia telpa 202 dar gražesni ir juokingesni pasakos. Chicago, Ill. 1904, pusl. 333 ... \$1.25

Drutai apdaryta ... \$1.50

Neužilgio išeis iš spaudos

škos kalbos pažinimą per save be pagalbos mokytis. Chicago, Ill. 1906, puslapių 307.\$1.25
Apdaryta\$1.50

1326 Žodynas lietuviškai - angliskos kalbos. Dallas L. Sutcliffe A. Lalis. Čia rasite visus lietuviškus žodžius išgudytus angliskai. Kosmas žodis pažindinti kursyvos skrymą ir jo prigulį. Knygos formatai 6x9 colius. Kietas, mėsosvorių suapvalytas "paprastu oimpu" ant nugaros. Chicago, Ill. 1902, puslapių 382\$2.00

1327 Žodynas lietuviškai - angliskos kalbos. Dallas L. Sutcliffe A. Lalis. Čia rasite visus lietuviškus žodžius išgudytus angliskai. Prie kiekvieno anglišką žodį kabėse yra pridėta tarmė, kaip žodžius angliskai tarti, teigti kiekvienas žodis pažindinti kursyvos skrymą ir jo prigulį. Knygos formatai 6x9 colius. Gražiara dailės aparatas, nugaros ir kampani drusos, gražios morokos skuros, šonai audimo, ant nugaros parašas auksu litaroms, lapų kraštai marmuriniai\$4.00
Ta pati knyga popieros apdarose \$3.00

1328 Žodynas lietuviškai-angliskos ir angliskai-lietuviškos kalbų. (Abi dalyai - I ir II, t. y. No. 1326 ir No. 1327) - Ionoje knygoje. Yra tai reikalingiausia knyga norintiems gerai pažinti anglišką kalbą. Formatai ir apdarai tokie pat kaip No. 1327\$6.00

1329 Žodynas. Tas pats kaip No. 1328, tik pilnai apdarytas brangia, gražia moroko skura. (Čia audimo nėra nei biskio)\$7.00

1420 Tikyba ar mokslas? Tikėjimui, tikėjimui ir draugijai - politiški trinitėjimai, surinkti Dvo J. Spilupo. Antras patalysas ir padidintas apdaras. Chicago, Ill. 1901, pusl. 211 50c

1498 Lietuviška savininkas. Ši rinkta iš daugelio savininkų ir sutalysa pagal tikrą persikėlę-epitaiską savininką, su 310 abroželių, su aprašymu planetų ir pasaulių, kokias senovės žmonės variojo dėl atspėjimo ateities. Gerai išgudytos visokios gaisros, kokie tik žmogus prisipažinti gali. Chicago, Ill. 1895, pusl. 205.\$5.00
Tas pats druska apdarytas\$5c

1515 Orakulas. Naujas pilnas Orakulas arba knyga, monų ir visokių paslapčių ir praktiška C. C. St. Germain Delandinsystė, su paveskėlėmis. Surinko ir išgudė iš svetimų kalbų J. Laukis. Yra tai didžiausia ir praktiškausia monų knyga, turinti delandinsystės monų formatai 6x9 colius, ant viršaus apdaro koraluotais pavelslas burtinuko rūmo. Chicago, Ill. 1904, pusl. 412\$3.00
Druska apdarytas\$3.50

1521 Paslaptys Makio bei Spiritizmo šviesoje Mokslo. Pagal svetimus šaltinius sutalysė J. Laukis. Yra tai išsisklaidymas monų darymo. Šioje knygoje atrastie visos monų ir burtų paslaptis ir jas suprasite, nes aiškiai aprašytos ir paveskėlėmis parodytos visos slaptybės ir burtų darymo. Chicago, Ill. 1903, pusl. 26250c

1525 Rankvedis gramatų rašymui. Knygėlė pamokanti kaip rašyti gramatas ir firmas, pažintumas, gimines, prietelius, mylimus ir milimas prieš apvedimą, į ponus, kunigus, vyskopus ir kitas augštos luomos ypatus. Pasvelkinimai ant naujų metų, dienoje varduvų, gimimo, ir kituose atsitikimuose. Chicago, Ill. 1895, pusl. 115 40c

1632 Gyvenimas Šv. Tėvo, Popiežiaus Benedikto IX, valdžiusio apaštališką sostą Ryme nuo 1033 iki 1044 metų25c

1635 Lietuviška Lementorius dėl mažų vaikelių. Su poteriais, katekizmais ir ministranturais. Vilniaus 1863, pusl. 6215c

Pingins prisiektis per Money Order'ą ar registravotąje gramatoje adresuodamas:

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Stereoskopai arba Teleskopai.

Stereoskopas arba Teleskopas yra tai prietaisas arba siuronas su padidinančiais stiklais, per kuriuos kad žiūrėti ant abrožėlio, abrožėlis patirsta į natūraliąją paveikslą, kuriame matosi žmogų grupą žmonių, trobų, visą miestą, plačius laukus, miškus, daržus ir telp toliau, taip kaip kad pats toje vietoje būtumet ir viską savo akimis matytumet. Teleskopas paverčia į natūraliąją esybę, padidina į atskirus žmogų nuo žmogaus ir išrodo juos su paveskėliu, bet tikrai atskirai.
Mes turime dabar ant pardavimo gražiausius stereoskopinius paveskėlius, kaip matote žemiau surašytus.

SERIJA I.
Susideda iš 12 Stereoskopinių paveskėlių pundeļyje. Prekė 50c už pundeļį.
Štai ką juose gali pamatyti:
1 Stabėtinai grioviai Yellow-Stone Parko, N. Y.
2 Kvietinė paroda, mieste Saratogo, N. Y.
3 Bowery gatvė New Yorko.
4 Didysis vandens puolimas, Yellow-stone Parke.
5 Typliška tabako farma, Kuboje.
6 Sudo butas mieste Honolulu, ant salos Hawaii.
7 Žuvų rinka, mieste Manilės, ant Filipinų salų.
8 San Jose gatvė, mieste San Juan, Porto Riko.
9 Pulkiančia pilis mieste Rhetneste, Prūsijoje.
10 Pulkiančias žurnalėlis Salone de Jeneta, mieste Vienoje.
11 Švento Mykolo palocius, Peterburge, Rusijoje.
12 Švento Petro bažnyčia ir pilis Ryme.

SERIJA II.
Susideda iš 25 Stereoskopinių paveskėlių bakelyje. Prekė 75c už bakelį.
Štai ką juose gali pamatyti:
1 Gražiausias vandens puolimas, Havana Glen, N. Y.
2 Orandžių sodas, Floridoje.
3 Didžiausias pašto budinkas, New Yorko.
4 Stabėtinai vandens puolimas, Niagara Falls, New Yorko.
5 Pulkiausia svetainė United States Hotelyje, mieste Saratogo, N. Y.
6 Kupčiška gatvė, Obispo, mieste Havanos, Kuboje.
7 Uklininko namai, Kuboje.
8 Iplukdymas galvijų mieste Manilės, ant Filipinų salų.
9 Geleizinkelis ant salos Hawaii.
10 Gatvė miesto Manilės, ant salos Filipinų.
11 Kapelija "Sousa" ant Paryžiaus parodos, Francusijoje.
12 Paimų daržys mieste Frankfort, Prūsijoje.
13 Merginos parduoda kvietikas mieste Kopenhagen, Danijoje.
14 Pulkiausias kvietų darželis, mieste Monte Carlo.
15 Rustonval vandens puolimas, Norvegijoje.
16 Opera avenue gatvė, Paryžiuje, Francusijoje.
17 Moterų duetas su kardais.
18 Moterų prie arbatos.
19 Motina kitių prausia.
20 Kat: labai dideli tie maštinukai.
21 Vakaro diaktijos.
Ir keturi kitoki paveskėliai.

SERIJA III.
Susideda iš 25 Stereoskopinių paveskėlių iš Krištus gyvenimo. Prekė \$1.00 už bakelį su 22 paveskėliais.
Štai ką juose gali pamatyti:
1 Kristaus uagimimas Betlejeus Stalėje.
2 Trys Karaliai atlianko gimusį Kristų ir dovana jam kioja.
3 Kristus, dar kudiuku budamas, mokina daktarus Jeruzoliaus bažnyčioje.
4 Kristus ant svodbos, Kalno Galilejaus. Permaino vandenį į vyną.
5 Kristus ant kalno kalba priekais Judošius savo pabučiavimu išduoda Kristų žydams.
6 Šimona pagalbsti Kristui kryžių nešti.
7 Šventa Veronika apšluosto veidą Kristui.
8 Jėzus ramina moteris, kad jo ne vėdiki.
9 Jėzus prie kalno Golgotos, nukryžiuojamo vietos.
10 Zalmariai ir Šv. Petras prie kalno Golgotos.
11 Kristus pveda savo motiną Jonul.
12 Skaito Kristui myrio dekretą ant kalno Golgotos.
13 Žydai ruošiasi kilti Kristų prie kryžiaus.
14 Kristus kuną ima nuo kryžiaus.
15 Kristus kuną iš krauso.
16 Regykla šigdieninio Betlejeus.
17 Kaip šigdien išrodo Stainelė, ku kurioje Kristus gimė.
18 Bažnyčia apreiškimo Šv. P. Marijos.
19 Bažnyčia budavota ant grabo Šv. P. Marijos.
20 Kaip šigdien išrodo Kristaus grabą.
21 Kaip šigdien išrodo Kalvariją, kur Kristus mirė.
22 Ulytėle po vardu Jėzus "Štai žmogus".

SERIJA IV.
Susideda iš 100 Stereoskopinių paveskėlių bakelyje. Prekė \$2.00 už bakelį.
Šioje serijoje yra 4 skylius tiek paveskėlių kaip pirmutinėje serijoje. Ir štai ką juose galite pamatyti:
101 Besiartinanti audra ant ežero Erie.
102 New York. Tavorų krovimas į didelį oceaninį laivą.
103 New York. Pilis daržas (Castle Garden).
104 Boston. Ežeras viešame darže.
105 Atlantic City. New Jersey. Pamaris.
106 Niagara. Patkavinis vandenskritys nuo ožinės salos. (Horse Shoe Falls from Goat Island).
107 Chicago. Auditorium viešbutis ir Michigan Avenue.
108 Kaakados ir pokylinė svetainė. L. P. Parodos 1904m.
109 Moki indijonų gyvenimas.
110 Moki indijonų vadas, He-No-Prind.
111 Vartinkla (The Semite), 3,043 pėdų aukščio, Yosemite, Cal.
112 Metinis giris, 63 pėdas apėmio. Yosemite Klony, Cal.
113 Magdelena Kolegija, Oxford, Anglijoje.

114 Alirja. Killarney, pilis Ross.
116 Jėlmias į Muckross Kiloštorių, Alirjoje.
117 Siurinis miestas, Gibraltaro.
118 Berlynas. Boudier lovia ir Katedra.
119 Vokietija. Griuvėsiai videramitės pilies.
20 Vokietija. Laivas apleidantis Kolencę, ant Rheino upės.
121 Svedija. Stockholm mieste vandens pusė.
122 Stockholm. Karališkas palocius.
123 Svedija. Ant kelio į Odde.
124 Svedija. Lejono pilis, Goteborgo.
125 Svecarija. Mount Blanc šturinuo Chamonix.
126 Tūn, Šveicarijoje.
127 Žilvinis kiemas, Alhambra, Granada, Ispanijoje.
128 Katedra Notre Dame, faskada. Paryžiuje, Francusijoje.
129 Tullerijų daržas, Paryžiuje, Francusijoje.
130 Palocias tautų ant upe Seina, Paryžiaus Paroda, 1900m.
131 Venus de Milo Louvre, Paryžiuje, Francusijoje.
132 des Champs Elysees, Paryžiuje, Francusijoje.
133 Didžioios operos palocius, Paryžiuje, Francusijoje.
134 Tvirtynė Šv. Jono ir Katedra, Marselise, Francusijoje.
135 Laivų uplauka ir ežeras, Villefranche, Francusijoje.
136 Carniche kelias ir ežerėlis Villafanche, Francusijoje.
137 Pajūrinis kraštas Casino, Monte Carlo.
138 Vatikano daržas ir Šv. Petro katedra, Ryme, Italijoje.
139 Rymas šturinuo boikšto Šv. Petro katedros.
140 Didžioji galerija Colona palociuje, Ryme, Italijoje.
141 Skliautas Setinio Severo, Ryme, Italijoje.
142 Koloseumas, Ryme, Italijoje.
143 Nesonai atkistas palocius, Pompejo, Italijoje.
144 Senatas ir Kanalas, Milane, Italijoje.
145 Kelias šv. Juozapo, Venecijoje, Italijoje.
146 Šerimas karvelių ant piešius San Marco, Venecijoje.
147 Kelias šv. Andriejaus, Venecijoje, Italijoje.
148 Mahometonų bažnyčia Omare.
149 Oceaninis pakraštis, parodantis kello užuolanką, Algierė.
150 Gėrymo fontanas ir gatvė Senamo Kaire, Egipte.
151 Besimeldiant derviai kameo Mahometonų bažnyčia Kameo El Ala.
152 Mahometonų bažnyčia Sultano Hassan, šturinuo nuo Cladello sienų, Kairo, Egipte.
153 Pyramidos ir Arabų vilija, šturinuo nuo Ghizeh kello, Kaire, Egipte.
154 Arabija. Daržas išdavinuame upės tako.
155 Jėlmias į palocių, Singapore, Indijoje.
156 Turgaus diena Singapore, Indijoje.
157 Tautiškas greitas trukas, Singapore, Indijoje.
158 Poliojos stacija Hong Konge, Chinijoje.
159 Žibintus Hong Konge, Chinijoje.
160 Chiniečių vienbuoriniai laivai ir plaukioj Hong Konge, Chinijoje.
161 Gražusis kelias Shanghai, Chinijoje.
162 Žvilgis ant viešos turgavietės, Shanghai, Chinijoje.
163 Tautiškas priešpiečių namas ant salos Java.

164 Tokyo, Japonijoje. Iriso gražybės laukai.
165 Yokohama, Japonijoje. Prudės egiptiški lotus kvietų pilname egiptiškoje.
166 Junty žinyčia Honmoku, Yokohama, Japonijoje.
167 Yokohama, Japonijoje. Šiaudus dirbantys lytinės kūrpus.
168 Yokohama, Japonijoje. Kriauklinių šuvių pardavinėtojus stotis.
169 Paroda ugnagėnių atletų, Yokohama, Japonijoje.
170 Yokohama, Japonijoje. Kvietų daržas.
71 Yokohama, Japonijoje. Kietus, namas jaunų gerbėjų Matsuri procesijoje.
172 Japoniški valkatai, nešanti pokylinį Matsuri altorių, Yokohamą.
173 Matsuri pokylinis, muzikos pastolas ir šokėjų, Yokohama, Japonijoje.
174 Yokohama, Japonijoje. Daržovių pardavinėtojas, roduantis savo

RAISTAS (THE JUNGLE)

Toji, labai pagarsėjusi ir pageidaujama knyga spaudoje, ir netrukus bus užbaigta. Knyga parašyta vieno geriausių Amerikos raštininkų, p. Upton Sinclair ir išversta lietuviškai kalboje.

"RAISTAS" jau išversta į 18 visokių kalbų ir tas parodo kaip ji viso pasaulio yra pageidaujama. Ji suduodina Amerikos visuomenę. Lietuviams tuom žinigėdėnė ta knyga, jogei aprašyta lietuvių gyvenimas su visoms smulkmenoms, kaip veidrody permatomi vieny vargai, kitų linksmybės.

Toj knygoj aprašyta Amerikos mėsos trustas, Chicago skerdinys kaip nuodina visuomenę ir kaip prie mėsos kobauriausius dalykus primaišo, kad tik daugiau uždirbti.

Knyga faktiškai parodo visų sukičių ir skriaudimų sistemą, ir į ką ji paverčia žmones, kuriems iš savo rankų darbo reikia užsilaikyti. Ji parodo, ka nukentė moteris piovinyčioj, kaip jos tampa sužagiamos ir šeimynų gyvenimai buna suardyti ir kad paleistuvystė ir kiti nelaimingi apsiereikimai tai tik pasekmė nelemtų sanlygų.

"RAISTAS" naudinga perskaityt visiems, jis labai naudinga kalbėtojams.

"RAISTAS" tai stora knyga, ir bus tikras papuošimas lietuviškoj literaturoje, netrukus bus užbaigta, kaštuos tik \$1.00 apturės tą svarbų veikalą pirmiau ir pigiau. Vietiniai gali užsimokėti "Vienybės" redakcijoj. Rašant reikia adresuoti ant išleistojaus vardo taip:

J. NAUJOKAS
120-124 Grand Street Brooklyn, N. Y.

KAIP PADARYTI MONUS

Yra tai knyga aprašanti kaip padaryti 63 monus be jokio aparato ir didelio išsilavinimo. Monus gali kviestis padaryti ir įprastai žmogiškoji dideles pinigais. Dauguma išmokėtinųjų iš šios knygos uždėto po 40 ir 50 centų. Tiesiogis ir gali tik uždirbti, jeigu tik to nori. O kodėl nemokėti, jeigu galima? Nusipirkti šią knygą ir išsidėlioti laisvą. Knygos prekė tik \$0.50. Pinigus siųsk Money Orderiu arba morkomis.

J. ILGAUDAS
3312 S. Halsted St., CHICAGO, ILL.

turtą.

175 Japoniški kudiakai ledinės smetonos šėtroj, Jokohama.

176 Japoniškas greivis prieplaukoj, Yokohama.

177 Japoniečių būdas giti palaidi.

178 Trepai į Kigomizų stinčią. Kyoto, Japonijoje.

179 Kyoto, Japonijoje. Kigomizų stinčią.

180 Aukštinis paviljonas ant ežero Kinkakuj, arti Kyoto, Japonijoje.

181 Senoviška žinyčia Fujiyama, Mt. Fuji, Japonijoje.

182 Teatro gatvė, ilgio viena milija, Osaka, Japonijoje.

183 Nara, Japonijoje. Tukstantis žibintų prie Ka-suga-No-Miya stinčios.

184 Niozo, Japonijoje. Senovės almenis šuo, sergantis Nikko stinčios nuo Piktos.

185 Hawaiiški mokyklos kudiakai.

186 Paimų daržas ant kranto Monoloo upės, Honolulu, Hawai.

187 Daktilinių paimų kelias, Honolulu, Hawai.

188 Hawaiiška moteris, gaudanti Pee-beal, mašinę kriauklinę šturvą.

189 Chiniečiai renkantys ryžius, Hawai.

190 Gyvenimas Pretorijoje, Pietinėje Afrikoje.

191 Jplanas ir plaukintai laivų taisyso dirbuve Valparaiso, Chile.

192 Jamalcos Brookline gatvė, Port Antonio.

193 San Francisco gatvė, Mexico City.

194 Didysis pilocius, Mexico City.

195 "Joilmas šėntis".

196 Mano apginejas.

197 Kalėdų rytas.

198 "Tėve mūsų, kuris esi danguose".

199 Pagalvėlių kūrė.

200 Šerimas kačiuku.

Teleskopas ir 100 virš paminėtų paveskėlių kačiuku\$3.00

100 tų pačių paveskėlių bakelyje be teleskopu\$2.00

25 paveskėliai iš Jėzaus gyvenimo\$1.00

Kaše vienas teleskopas be paveskėlių kačiuku \$1.00.

SERIJA V.

Susidedanti iš 12 maišyto gatunko paveskėlių pundeļyje. Prekė 35c už pundeļį.

Šioje serijoje, kiekvienas pundeļys, beveik vis kitoki paveskėliai, tai yra maišyti iš visokių gatunkų. Juose yra: gražiausių miestų, bažnyčių ir kitų bagotų trobesių paveskėliai, teigti ir komiški paveskėliai. Ši serija yra gera tiems, kurie nori pinigų užėdyti, nes ji kačiukoje tiktai 35 c, o joje galima tiek daug pamatyti kaip ir serijoje I.

SERIJA VI.

12 telp maišyto gatunko paveskėlių pundeļyje. Prekė 75c už pundeļį.

Šioje serijoje gražiausi paveskėliai. Labai aiškūs, yra dirbti gabiausių artistų, brangūs darbo. Į juos siurinti metal vėks taip aiškiai kaip kad prieš akis nebūtų jokio paveskėlio, bet tikrai gysa regykla.

Atminkite, kad virš parodytos kietos yra tik už paveskėlius, be Teleskopu. Pats Teleskopas kačiuku \$1.

Vieno Teleskopu užtenka ant visų ir visokių paveskėlių turėti, tai vienas Teleskopas užtenka jiems visiems.

Vienas teleskopas užtenka visokiems paveskėliams. Kada turi teleskopą, gali lmti paveskėlius kokių tik nori ir vis tik į tą patį teleskopą.

Siųsdami pinigų ant teleskopu ar ant kitokių reikalų visada adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Pirma Lietuviška Banka Amerikoje
Ir Didžiausias Ofisas
Szifkorcziu ir Pinigu Siuntimo
3252 So. Halsted St., kampas 33čios, Chicago, Ill.
A. OLSZEWSKIS, Savininkas.

Banka.
Šioje bankoje kiekvienas lietuvis gali gauti pasiskolinti pinigų pirkimui namų, lotų ar farmų už prieinamą procentą ir ant lengvą išmokėsčių. Teipgi kiekvienas lietuvis gali čia pasidėti savo pinigų kada nori ir atsiimti kožname laike. Už sudėtus pinigus ši banka moka 3% ant metų.
Šioje bankoje yra geriausiai ir saugiausiai įtaisytos skrynelės (boxai) pinigų uždovojimui, prie kurių nė ugnis, nė vagis negali prieiti. Skrynelės yra parsamdomos žmonėms po \$3.00 ant metų.

Pinigų Siuntimas.
Šita banka išsiunčia ir siuntia pinigų negu kokia nors kita banka. Per čia siunčia pinigų ne tik lietuviai, bet ir amerikoniai ir kitos tautos, ir ne vien aplinkiniai, bet atvažiuoja net iš kitų miesto kraštų čia pinigus siųsti, todėl kad šios bankos siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

Šifkortės.
Šioje bankoje talpinasi agentūros visų laivinių kompanijų. Čia galima gauti šifkortes ant kiekvienos linijos į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkortių prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia kožną dieną galima gauti laivą išvažiuoti į kraują; o daugiausiai laivų išplaukia subatomis, tai iš Chicago reikia išvažiuoti ketvergais.

Real Estate.
Šita banka parduoda namus, lotus ir farmas. Jeigu manai ką nors pirkti mieste ar kitur, tai pirmiau darsiznok apie parduodamas vietas ir jų prekes šioje bankoje.

Ko tik reikalaus, čia viską gausi.
Jei reikalauji pirkti namą, lotą ar farmą — čia juos gausi.
Jei reikalauji jų nupirkimui pinigų — taip pat čia gausi.
Jei nieko nenori pirkti, bet nori savo pinigų nuo vagies ir ugnies apsaugoti — tai pasisamdyk už \$3.00 šioje bankoje skrynelę, o nė vagis nė ugnis prie jų neprieis.

Nori važiuoti į kraują ar savo gimines iš krajaus pargabenti, — kreipkis į čia, o gausi geriausiai šifkortę.
Nori pasiųsti pinigų į kraują, — siųsk juos per šią banką, o greičiausiai ir saugiausiai nueis.
Ant galo, kokių tik nori knygų — ir tas visas čia gausi.

Gyvenanti kituose miestuose taip pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaip tai: šifkortes, pinigų pasiuntimą ir bankon pasidėjimą. Turi kelis dolerius, nori juos sutautuoti (užėdyti), prisiųsk šiton bankon pašto money orderiu, o gausi nuo mūsų bankinę knygėlę ir visą reikalingą informaciją.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Ar moki rent'a?

Jeigu taip, tai apskaityk kiek turi išmokėti per vienus metus, o pamatysi, kad už tuos pačius pinigus gali išmokėti namus, kuriuose galėsi senatvėje ramiai gyventi. Jeigu dabar užpirksi namus, tai per dešimtį ar penkioleką metų rentas sugrąžis tau pinigų užmokėtus už namus ir turėsi savo savastį ant viso amžiaus.
Tėmykite kaip pigiai galite nupirkti pas mane namus su lotais. Turiu šimtus namų ant pardavimo; žionai paduodu ke-

lias prekes, parodomui, kad kožnas gali sau pigiai namus nupirkti:

Ant ILLINOIS COURT galite gauti namus už \$1200, \$1400, \$1500, \$1600, \$1800 iki\$4500

Ant AUBURN AVE. namai su lotu už\$2000

Ant LOWE AVE. namai su lotu už\$1400

Ant 35 & LOWE AVE. namai su lotu už\$7000

Ant EMERALD AVE. galite pasiskirti už \$2500; \$2720; \$3000 iki\$3800

Ant WALLACE ST. galite nusipirkti už \$2800; \$3200; \$3600 ir brangiau.

Ant SO. HALSTED daug visokių namų biznio ve-

dimui, galite pasiskirti už \$3100 iki\$4000

Ant 35th STREET murinis namas, rentas \$4600 ant mėnesio už\$4500

Ant LYMAN & FARRELL murinis namas — Storas 2 lubų už\$4600

Ant 35 ir LOWE AVE. murinis — 2 lubų, Storas \$7000

GRAND WORK, ILL. namai su lotu arti 49 av. už \$2000

EAST SU CHICAGO, ILL. Geri bižniui namai už\$2940

Kreipkitės pas

A. Olszewski

3252 S. Halsted St.

